

C.

J. L. Boehm

**GEOGRAFISKT
ONOMASTIKON.**

GEORGE A. FISKE

THE OCEANIC STEAMSHIP CO.

GEOGRAFISKT ONOMASTICON

öfver de Orter, m. m., som omtalas uti de i våra Skolor
begagnade Läroböcker i Allmänna Historien.

Åbo, 1852,
hos J. W. Lillja & Co
På eget förlag.

Imprimatur: G. F. Aminoff.

Förord.

Behofvet af en Geografisk Handbok till de i vårt land vid Elementar-undervisningen i Allmän Historie begagnade Läroböcker torde vara så allmänt erkändt, att detta icke vidare behöfver framhållas. Detta har föranledt mig att, efter behörig omarbetning och nödiga tillägg, offentliggöra mina redan för flera år sedan i detta ämne gjorda anteckningar, och hoppas jag, att dessa, oaktadt sina brister och sin knapphändighet, skola med nytta begagnas af Skole-Ungdomen.

I anseende dertill att fåordighet så vidt som möjligt ingått i arbetets plan, har bestämmandet af de särskilta folkslagens boningsplatser varit särdeles svårt, emedan de, isynnerhet under Folkvandringarnes period, ofta ombytte hemvist, och dessutom, till följe af söndring inom stammarne och andra orsaker, vid samma tid uppträdt i olika trakter. Detsamma gäller om de flesta stater under Medeltiden, hvilkas gränsor till följe deraf ganska ofullständigt och endast ungefärligen kunnat angifvas. Hvad åter de i ofvannämnde Läroböcker omtalade Historiskt märkvärdiga orter vidkommer, äro de, hvilka icke upptagas i Stielers Skol-Atlas, till sitt läge bestämda efter andra närliggande uti densamma upptagne orter, och der ett visst afstånd (alltid i Geografiska mil) uppgifves,

är detta med cirkelinstrument uppmätt efter den å hvarje Charta befintliga Scala. De använde förkortningarne torde af en hvar inses utan förklaringar.

Utom sjelfva Läroböckerne hafva följande verk blifvit flitigt rådfrågade: Historiskt-Geografiskt Lexicon af Th. Sundler, Conversations-Lexicon af O. L. B. Wolff, Historisch-Geographischer Hand-Atlas af C. v. Spruner, Atlas von C. Kruse, Hand-Atlas af Ad. Stieler och Skol-Atlas af A. Stieler.

Skulle genom dessa anteckningar en kännbar brist i någon mon vara afhjelpat, så vore min använda möda rikligen belönad. Åbo den 31 December 1851.

Carl Gustaf Wiwolin.

- Aachen**, stad i Preussens Rhenprovinser, i f. d. Hertigd. Jülich, nära Nederländska gränsen; fr. 1668 och 1748, congress 1818.
- Abensberg**, stad i Baiern, vid Donaus bifl. Abenst, 3 mil i S.O. från Regensburg; sl. 1809.
- Abruzzo**, det fordnä Picenum, Sabinum och norra Samnium, uti mellersta Italien.
- Abukir**, by och kastell på spetsen af Alexandria halfön i nedra Egypten; sjösl. 1798, fältsl. 1799 och 1801.
- Abydos**, stad i Mysia i Asia minor, vid smalaste stället af Hellesponten; sl. 410 f. Chr.
- Acadien**, nu Nya Brunswig och Nya Scottland, vid Lorenzo flodens mynning i Nord-Amerika; aftr. till Engl. 1713.
- Acapulco**, stad och hamn vid stilla hafvet i Södra Mexico i Nord-Amerika, ung. vid 17° n. br.
- Actium**, en udde vid inloppet till Sinus Ambracicus, i Acarnania i Hellas; sl. 31 f. Chr.
- Adour**, en kustflod, som från norra Pyreneerna infaller i Viscaya viken.
- Adrianopel**, stad vid Maritza fl. i Thracien; Constantin den store besegrar Licinius 323, Valens stupar 378, Swjatoslaw besegras 971, Turkarnes residens 1361—1453, fr. 1829.
- Adrumetum**, stad i Byzacene i norra Africa, söderom Carthago, vid Medelhafvet.
- Aegae**, h:stad i det äldre Macedonien, vesterom fl. Axius; Philip † 336 f. Chr.
- Aegatiska öarne**, utanför Siciliens vestra spets, i Medelhafvet; sjösl. 241 f. Chr.
- Aegialea**, norra kustlandet af Peloponnesus, vid Sinus Corinthiacus; kallades sednare Achaja.

Aegina, en ö i Sinus Saronicus, emellan Argolis och Attica i Grekland.

Aegium, stad i Achaja på Peloponnesus, vid Sinus Corinthiacus.

Aegos-potamos, en å som utfaller i Hellesponten från Chersonesus Thracica; sl. 406 f. Chr.

Aetoler, ett vildt bergfolk i Aetolia i vestra Hellas.

Agnadello, by i Lomb. Venedig, vid en kanal mellan Adda och dess bifl. Sèrio, $4\frac{1}{2}$ mil i Ö. fr. Milano; sl. 1509 och 1705.

Agrigentum, stad på Siciliens södra kust, vid Medelhafvet; sl. 262 f. Chr.

Aire, fäste vid Scheldes bifl. Lys, i Franska prov. Artois, 2 mil i S.O. fr. Stt Omer.

Ajaccio, h:stad på ön Corsika, vid dess vestra kust; Napoleon födes 1769.

Akalkalaki, fäste i Ryska Armenien, österom öfra Kur fl.

Akaltschik, fäste i Ryska Armenien, nära Kur flodens källor.

Akkjerman, stad i Ryska Moldau (Bessarabien), vid Dnjestr flodens mynning.

Alaner, ett Skytiskt folk, som tidigare bodde vid Svarta och Kaspiska hafven emellan Don och Wolga till år 375, de flesta tågade derefter mot Rhen och intogo, i förbund med Vandaler och Svever, först Gallia men omkr. 409 Hispania.

Alarcos, stad i Spanska landskapet Nya Castilien, nära Xucar fl., 7 mil i S.O. från Madrid; sl. 1195.

Alawo, f. d. kapellkyrka vid norra ändan af Alajärwi, vid hvars vestra strand Kuortane moderkyrka nu står; sl. 1808.

Alba Longa, stad på mons Albanus i Latium i mellersta Italien.

Albiga, nu Albi, stad i södra Frankrike vid Tarn fl.; Albigenser.

Albufera, stad i Spanska Estremadura, $2\frac{1}{2}$ mil i S.O. från st. Badajoz (vid Guadiana fl.); sl. 1811.

Albufera, en liten vik af Medelhafvet, straxt söderom staden Valencia i östra Spanien; Marschalk Suchet Hertig af Albufera 1811.

Alcantara, fäste i Spanska Estremadura vid Tajo floden; Alcantara orden.

Alcassar, stad i N.V. hörnet af Afrika, emellan Fez och Tanger, $\frac{1}{4}$ mil fr. Atlantiska hafvet; sl. 1578.

Aldenhofen, stad i Preussens Rhenprovinser, emellan Jülich och Aachen, $\frac{1}{2}$ mil fr. Jülich; sl. 1793.

Alençon, stad i Franska prov. Normandie, vid öfra Sarthe fl.

Aleppo eller Haleb, stad i norra Syrien i vestra Asien.

Alesia (Alice Site Reine), vid Yonnes bifl. Armençon, nära Côte d' Or; sl. 52 f. Chr.

Alessandria, fäste i Sardiniska Majland, vid Bormidas förening med Tanaro.

Alexandria, stad i nedra Egypten, på en smal landtunga, nära Nilens vestra mynning; anl. 332 f. Chr.

Algarve, det sydligaste landskapet i Portugal.

Aljubarotta, köping i Portugisiska Estremadura, emellan Alcobaça och Leiria; sl. 1385.

Alkmaar, fäste i Nord-Holland i Nederländerna; kap. 1799.

Allahabad, stad vid Djumnas och Ganges förening i norra Hindostan; fr. 1765.

Allemanner, ett Germaniskt folkförbund i Schwaben.

Allia, en å, som genom Sabinernas land, helt nära Rom, infaller i Tibern; sl. 389 f. Chr.

Allobroger, ett Galliskt folk, som bodde i Savojen och norra Dauphiné, emellan Isère och Rhône fl.

Almanza, stad i N.Ö. delen af Spanska landskapet Murcia; sl. 1707.

Almeida, stad i Portugisiska landskapet Beira, nära Spaniens gräns.

Almenara, stad i Spanska landskapet Valencia, $3\frac{1}{2}$ mil i N.V. från staden Valencia; sl. 1711.

Almonacid, stad i Spanska landskapet Nya Castilien, $1\frac{1}{2}$ mil i S.O. från staden Toledo; sl. 1809.

Alta, liten bifl. till Trubesch, hvilken ung. vid 50° n. br. infaller i Dnjepr fl. från Venster; sl. 1019.

Altenhofen, se Aldenhofen.

Altenkirchen, stad i Preussens Rhenprovinser, vid ån Wied, $2\frac{1}{2}$ mil i N.O. från Coblenz; sl. 1797.

Altona, stad vid Elbe i Holstein, 360 famnar från Hamburgs portar; förlikning 1689.

Alt-Banstadt, riddaregods i K:riket Sachsen, emellan Leipzig och Lützen; fr. 1706.

Amalekiter, ett nomadfolk vid Palestinas södra gräns.

Amalfi, stad i Neapel vid Medelhafvet, 2 mil i S.V. från staden Salerno.

Amberg, stad i Baiern vid Naabs bifl. Wils; sl. 1796 (enligt Rotteck och Ekelund).

Amboise, stad i Franska prov. Touraine, vid Loire fl. 2 $\frac{1}{2}$ mil i Ö. från staden Tours; fr. 1563.

Ambronner, ett Galliskt folk, emellan Genfer och Neuchatel sjöarne, Aar fl. och Berner Alpena.

Amiens, stad i Franska prov. Picardie, vid Somme fl.; fr. 1802.

Ammoniter, ett nomadfolk vid Palestinas östra gräns, emellan Jordans venstra bifl. Jabbok och Arnon fl.

Ammonium (nu Siwah), karavan-station och ett Jupiters Orakel i en oas med samma namn, vesterom nedra Egypten.

Amphipolis, stad i Macedonia, nära fl. Strymons utlopp; sl. 422 f. Chr., eröfras af Philip 358 f. Chr.

Amphissa, stad i Ozoliska Locrernas land i mellersta Hellas.

Anagni, stad i södra kyrkostaten, 6 mil i S.O. fr. Rom; Bonifacius VIII fånge 1303.

Anapa, fäste i Rysslands Kaukasus provinser, vid Svarta hafvet nära Kaffa sundet.

Ancona, stad i Kyrkostaten vid Adriatiska hafvet; kap. 1799.

Ancyra (Angora), stad i Galatia i Asia minor; sl. 1402.

Andernach, stad vid Rhen nära Coblenz, i Preussens Rhenprovinser; sl. 876.

Andrussow, by i Ryska Gouv. Smolensk, 6 mil i S. från staden Smolensk; stillestånd 1667.

Andujar, stad i Spanska landskapet Andalusien, vid fl. Guadalquivir.

Angeln, sydöstra delen af nuvarande Schleswig, emellan Schley-viken och Flensburg.

Anjala, kungsgård i Elimä socken i södra Finland, vid Kymmene elf; myteri 1788.

Anjou, en provins i Frankrike på båda sidor om Loire fl. vid Loir, Sarthe och Mayennes inflöde.

Ansbach, stad i Baiern vid Retzat fl., nära Altmühls källor.

Antiochia, h:stad i det fordna Syrien vid Orontes fl.

Antwerpen, stad i Belgien vid nedra Schelde.

Apulia, en del af nuvarande landskapet Puglia i Neapel.

Aquæ Sextiæ (Aix), stad i Provincia Romana (Provence) i södra Gallien; sl. 102 f. Chr.

Aquileja, stad vid norra ändan af Adriatiska hafvet; ödelägges af Hunnerna 452.

Aquitania, S.V. delen af Frankrike, från Pyreneerna till Loire fl.

Arabia petraea, N.V. Arabien vid Egyptens och Palestinas gräns; eröfras af Rom. 107 e. Chr.

Aradus, Phoenicisk kolonie på Baharein öarne i Persiska viken.

Aragonien, ett landskap i Spanien, på hvardera sidan om mellersta Ebro, emellan Pyreneerna och Iberiska bergen.

Arbela, by i norra Assyria vid en bifl. till Tigris; sl. 331 f. Chr.

Arcadia, landskap i det inre af halfön Peloponnesus.

Arcis sur Aube, stad i Franska prov. Champagne, $3\frac{1}{2}$ mil i N. från Troyes; sl. 1814.

Arcole, köping i Lomb. Venedig, vid Etsch fl., $2\frac{1}{2}$ mil i O.S.O. från Verona; sl. 1796.

Archomenus, se Orchomenus.

Ardea, stad i Latium, 3 mil i S.V. från Rom, nära hafvet.

Arelatiska riket, se Burgund.

Arensburg, stad på östra kusten af ön Ösel i Östersjön.

Arezzo, stad i östra Toscana, vid Arno fl.

Argentoratum, se Strassburg.

Arginusiska öarne, holmar i S.O. från ön Lesbos, nära kusten af Asia minor; sl. 406 f. Chr.

Argos, stad i Argolis på Peloponnesus, vid Sinus Argolicus.

Arles, f. d. h:stad i Nedra Burgund, vid nedra Rhône fl.

Armenia, berglandet på hvardera sidan om öfra Eufrat fl.

Armorica (Bretagne), Vestligaste delen af Frankrike, emellan Loire fl. och en vik af Engelska kanalen.

Arrakan, stad och rike i Ost-Indien vid N.Ö. delen af Bengaliska viken.

Arras, stad i Franska prov. Artois, vid Scheldes bifl. Scarpe; fr. 1435.

Artaxata, stad i Armenia major, vid Araxes fl.; sl. 69 f. Chr.

Artemisium, sund emellan ön Eubœa och Thessalia; sl. 480 f. Chr.

Artois, provins i N.V. Frankrike, vid Engelska kanalen.

Aschaffenburg, stad i N.V. Baiern, vid Main fl.

Asculum, stad i vestra Apulia, nära fl. Aufidus; sl. 279 f. Chr.

Askalon, stad i Philisteernäs land i Palestina, vid S.Ö. kusten af Medelhafvet; sl. 1099.

Asow, stad i södra Ryssland nära Dons mynning; eröfr. 1696 och 1736.

Aspern, köping i nedra Österrike, vid norra Donau stranden, nästan midtemot Wien; sl. 1809.

Assyria (Kurdistan), landet emellan Tigris fl. och Zagros bergen.

Astrabad, stad i Persiska landskapet Mazanderan, vid S.Ö. hörnet af Kaspiska hafvet.

Astrachan, stad vid Wolgas utlopp i Kaspiska hafvet; Khanatet Astrachan omfattade landet vid Wolga till Ural floden; eröfr. 1554.

Athén, stad i Attica i östra Hellas, nära sinus Saronicus; anl. 1550 af Cecrops (Cecropia), eröfras af Xerxes 480, af Lysander 404, af Sulla 87 f. Chr.

Athos, bergsudde i östra Macedonia, på den östligaste af halfön Chalcidices halföar (Acte); Persiska flottan förstöres 492 f. Chr.

Attica, S.Ö. delen af Hellas i Grekeland.

Auerstädt, by och riddargods i Preussiska Sachsen, 4 mil i N.O. från staden Erfurt; sl. 1806.

Augila, karavan-station i Libyska öknen, i S. fr. Cyrenaica.

Augsburg, stad i vestra Baiern, vid Lech fl.; sl. 955, riksd. 1530, fr. 1555.

Aulis, stad och hamn i landskapet Bœotia i Hellas; härifrån afseglade Grekiska flottan till Troja.

Aussig, stad i Böhmen vid Elbe, nära dess utlopp från Böhmen; sl. 1426.

Austerlitz, stad i Mähren, 2 mil i S.O. fr. Brünn; sl. 1805.

Austrasien, Frankernas land österom Maas fl., jemte deras Tyska länder.

Avarer, ett Tatariskt folk, som efter Longobarderna bemäktigade sig Pannonia, och derifrån härjade Dalmatia och andra Romerska provinser; besegrades af Carl den Store.

Aversa, stad i landskapet Terra di Lavoro i Neapel, på en slätt, $1\frac{1}{2}$ mil i N. från staden Neapel; anl. 1022.

Avignon, i Provence i södra Frankrike, nära Durance's inflöde i Rhône; Påfve-residens 1305—1378 (1418).

Avis, stad i Portug. landskapet Alentejo, $1\frac{1}{2}$ mil i N.V. från staden Estremoz; Avis-orden.

Ayacucho, provins i Peru i Södra America, vid Pari (gamla Marannon) fl.; sl. 1824.

Azincourt, by i Franska prov. Artois nära Lys flodens källor; sl. 1415.

Babylon, stad vid Euphrat floden, h:stad i Babylonien (Irak Arabi) landet emellan nedra Euphrat och Tigris.

Bactrien, landet på norra sluttningen af Ghur och Hindukuh bergen till Dshihon fl.

Badajoz, gränsfästning mot Portugal vid Guadiana fl. i Spanska Estremadura; sl. 1709.

Baden, stad i Kantonen Aargau i Schweiz, vid Limmat fl.; fr. 1714.

Baecula, i N.Ö. delen af Hispania Baetica, emellan fl. Baetis och mons Marianus (Sierra Morena); sl. 209 f. Chr.

Bagdad, stad vid Tigris fl. i Irak Arabi; Abbasidernas residens, eröfr. af Mongolerna 1258.

Baiern (medeltidens), Sydöstra Tyskland, emellan Lech, Donau och Inn med Salza, samt norra Donau stranden.

Baktra, stad i Bactrien, vid Oxus bifl. Bactrus (Dehasch).

Baleारiska öarne, i vestra delen af Medelhafvet, utanför Spanien.

Balk, stad och provins i norra Afghanistan, det forna Bactrien.

Bamberg, stad i norra Baiern, nära Rednitz inflöde i Main; sl. 1796, (se Amberg).

Banda-Oriental, se Cisplatina.

Bannockburn, köping i Scotland, vid Bannock fl., $\frac{1}{2}$ mil ifr. staden Stirling, och 5 mil i V. fr. Edinburgh; sl. 1314.

- Bar**, stad i Podolien, nära öfra Bug fl., i N.O. från Kaminietz; conf. 1768.
- Bar sur Aube**, stad i Franska prov. Champagne, i Ö. från staden Troyes; sl. 1814.
- Barbaresk-staterna** i Berberiet, på Nord-Afrikas kust, från Egypten till Atlantiska hafvet.
- Barcellona**, stad i Spanska prov. Catalonien vid Medelhafvet; grefskap 778.
- Barfleur**, stad i Franska Prov. Normandie vid Engelska kanalen, ung. 49° 40' n. br. och 16° 20' long.; sjösl. 1692.
- Barnet**, stad i England, 2 mil i N. från London; sl. 1471.
- Basel**, stad och Canton i Schweitz, vid Rhens krökning, K:möte 1431, fr. 1499 och 1795.
- Basentello**, stad i Neapolitanska landskapet Calabria (?); Otto II. slagen.
- Basker**, Celternas afkomlingar på Pyreneerna.
- Basra**, stad i Irak Arabi, vid Schat el Arabi, 8 mil från dess utlopp i Persiska viken.
- Bassano**, stad i Lomb. Venedig vid Brenta floden, 2 mil i N. från staden Vicenza; sl. 1796.
- Bastarner**, ett Sarmatisk folk vid Dnjestr, Pruth och Donaus mynning.
- Bataver**, ett Germaniskt folk, på Insula Batavorum, emellan Maas och Rhen floderna.
- Batavia**, stad på N.V. kusten af ön Java i Ost-Indien.
- Bautzen** (Budissin), stad vid Spree fl., i östra delen af K:riket Sachsen; sl. 1813.
- Baylen**, stad i östra Andalusien i Spanien, straxt i Ö. från Andujar; Franska hären kap. 1808.
- Bayonne**, fäste i Franska prov. Gascogne, vid Nives förening med Adour, $\frac{1}{2}$ mil från dess mynning; fr. 1563, sammanträde 1808.
- Bayrenth**, stad i norra Baiern, vid röda Main.
- Bedfort**, stad och grefskap i England, vid Ouse fl., som utfaller i Wash viken, 8 mil i N. från London.
- Bedriacum**, stad i Gallia Transpadana, vid Oglio fl., sl. 69 e. Chr.
- Belgica secunda**, landet emellan fl. Seine och Loire.
- Belgrad**, fäste vid Sava's förening med Donau, i Turk. prov. Servien; eröfr. 1521, sl. 1717, fr. 1739, int. 1789.

- Bencoolen**, stad i Ost-Indien, på S.V. kusten af Sumatra.
- Bender**, fäste i Ryska Moldau (Bessarabien) vid Dnjestr; int. 1770.
- Beneventum**, stad i Samnium i Nedra Italien, vid en bifl. till Vulturnus; sl. 275-f. Chr. och 1266 e. Chr.; nu ett Hertigdöme, tillhör Kyrkostaten.
- Beneventum**, stad och f. d. Furstendöme i Lomb. Venedig vid Garda sjön.
- Berberne**, innevånarne i Nord-Afrikas bergstrakter.
- Berenice**, hamn vid Arabiska vikens Vestra strand, i jemnbredd med Syene i öfra Egypten.
- Beresina**, bifl. till Dnjepr, i Litthauen; sl. 1812.
- Berestow**, vid en bifl. till Dnjépr, 7 mil i V. från Kiew, i Ryssland; Wladimir † 1015.
- Berg**, f. d. ett Hertigdöme med h:stad Düsseldorf, i Westphaliska kretsen, vid floderna Sieg, Rhen, Ruhr och öfra Ems.
- Bergen**, ett kloster nära staden Magdeburg; Formula concordiae 1577.
- Bergen**, stad i vestra Norrige vid Nordsjön, ung. 60° 25' n. br.
- Bergen**, stad i Nord-Holland i Nederländerna, $\frac{1}{2}$ mil i N. från Alkmaar; sl. 1799.
- Bergen op Zoom**, stad i Nord-Brabant i Nederländerne, vid en af Scheldes mynningar.
- Berlin**, h:stad i K:riket Preussen, i landskapet Brandenburg, vid Spree fl., nära dess förenig med Havel; fr. 1742.
- Bern**, h:stad i kantonen Bern i Schweiz, vid Aar fl.
- Bernstens-länderna**, södra Östersjö-kusten.
- Berry**, Provins i Frankrike, vid öfra Cher, Indre och Creuse floderna.
- Berytus**, stad i Södra Syrien vid Medelhafskusten.
- Bethlehem**, stad i Judæa i Palestina, 1 mil i S. från Jerusalem.
- Bialystock**, stad vid Bjaly, bifl. till Narew, i vestra Litthauen i S.O. från Grodno.
- Biberach**, stad i Södra Würtemberg, vid Riess fl., 2 mil i S. från staden Ulm; sl. 1800.
- Bibracte Julia** (nu Autun), stad i Gallia Lugdunensis, vid en biflod till Liger (Loire), nära berget Côte d' Or.

Bicocca (eller ¹Vicocco), köping i Lomb. Venedig, $\frac{1}{2}$ mil i N.O. från Milano; sl. 1522.

Bidassoa, liten flod, som utfaller i innersta delen af Viscaya viken, gränsflod emellan Frankrike och Spanien; Wellington 1813.

Bithynia, landskap i N.V. delen af Asia Minor, emellan floden Parthenius och berget Olympus.

Bitonto, stad på Apuliska slätten i Neapel, 2 mil i V. från staden Bari, och $1\frac{1}{2}$ mil fr. Adriatiska hafvet; sl. 1734.

Björkö, österom inloppet till Wiborgska viken, i S.Ö. Finland; sl. 1790.

Blindheim, köping i Baiern, vid Donau fl., $\frac{1}{2}$ mil från Höchstädt; sl. 1704.

Blois, stad vid Loire fl. i Franska prov. Orleanais.

Bodotria, nu Forth-viken på östra kusten af Skottland.

Bogesund (Ulricæhamn), stad i V. Göthland i Sverige; sl. 1520.

Bojoaria, ungefär det nuvarande Baiern, från Lech till Enns, och en smal landsträcka norrom Donau.

Bolgar, stad på venstra stranden af Wolga, straxt nedan- om Kamas inflöde.

Bolgarien, landet vid Wolga, Kama och dess bifl. Bjälaja.

Bologna (f. Bononia), stad i norra Kyrkostaten, på en slätt emellan floderna Reno och Savena.

Borgå, stad i Nylands län i södra Finland, vid Finska viken; landtdag 1809.

Bornhöfvede, by i Danska Hertigd. Holstein, emellan sjön Ploen och Neumünster; sl. 1227.

Borodino, by i Ryska Gouv. Moskwa, straxt i V. från Moschaisk; sl. 1812.

Bosporanska länderna (eller Bosporus), vid Kaukasus och Asowska sjön.

Boston, stad vid en vik af Atlantiska hafvet, i staten Massachusetts i Nord-Amerika.

Bosworth, stad i England, 2 mil i V. från Leicester; sl. 1485.

Bouchain, stad i Franska Hennegan, vid Schelde fl. $1\frac{1}{2}$ mil i S.V. från Valenciennes.

Bouillon, stad och f. d. Hertigdöme, nära Frankrikes

gräns, i södra Belgien, $1\frac{1}{2}$ mil i N.O. från Sedan; Gottfried af Bouillon.

Boulogne, stad i Franska prov. Artois, vid Liane flodens utlopp i Pas de Calais; Napoleon 1805.

Bourbon, stad i Franska prov. Bourbonnais, 3 mil i V. från Moulins; Kongl. Bourbonnska släktens stamort.

Bourbon, ö i Indiska hafvet, österom Madagascar.

Bourges, stad i Franska prov. Berry.

Bourgogne, en provins i Frankrike på hvardera sidan om Côte d' Or, vid Yonne och Saone fl., en del af det fornda Hertigd. Burgund.

Bouvines, köping i Franska prov. Hennegan, $1\frac{1}{2}$ mil i S.O. från Lille, sl. 1214.

Boyne floden utfaller från Irland i Irländska sjön vid Drogheda; sl. 1690.

Brabant, landet österom nedra Schelde, söderom Maas, hör dels till Belgien, dels till Nederländerna.

Braganza, stad i Portugisiska landskapet Traz os Montes; Kongl. familjen Braganzas stamort.

Brailoff (Turk. Ibrahim), fäste i östra Wallachiet vid Donau, nära fl. Sereth; eröfr. 1828.

Braunsberg, stad i Ost-Preussen vid Passarge fl., nära dess utlopp i Frisches Haff.

Breda, fäste i Nederl. prov. Nord-Brabant, vid Merk och Aa fl.; Moritz af Oranien eröfr. 1590, förl. 1625, fr. 1667.

Breisach, stad och f. d. fäste vid Rhen fl. i Baden, 5 mil i N. fr. Basel.

Breisgau, f. d. ett grefskap i Södra Schwaben; gifves af Österrike såsom ersättning åt Hertigen af Modena 1797.

Breitenfeld, köping i Preussiska Sachsen, 1 mil i N. från Leipzig; sl. 1631 och 1641 (Leipziger-slagen).

Bremen, fri Riksstad i Tyskland vid Weser fl.

Brescia, stad i Lomb. Venedig, emellan sjöarne Iseo och Garda; sl. 1797.

Breslau, stad i Schlesien, vid Oder fl.; prel. fred 1742.

Brest, stad i Franska prov. Bretagne, vid en vik af Atlantiska hafvet; sjösl. 1759 och 1794.

Bretagne, en provins i Frankrike, se Armorica.

Bretigny, köping i norra Orleanais i Frankrike, 1 mil i Ö. från Chartres; fr. 1360.

Briel, fäste vid mynningen af Rhen-armen Leck i Nederl. prov. Syd-Holland; Watten Geuserna 1572.

Brienne, stad vid Aube fl., i Champagne i Frankrike; sl. 1814.

Brihuega, stad i N.Ö. delen af Nya Castilien i Spanien, vid fl. Tajuna, 4 mil i N.O. från Guadalaxara; sl. 1711.

Bronnizy, i Ryska Gouv. Nowgorod, vid Msta fl., 4 mil i Ö. från Nowgorod; sl. 1614.

Bruchium, förnämsta delen af staden Alexandria i Egypten, der funnos de Kongl. palatsen och Bibliotheket med Museum.

Bructerer, ett Germaniskt folk, som bodde i N.V. Tyskland, emellan fl. Yssel och Éms.

Brundusium (Brindisi), stad i Calabria i Södra Italien; öfverfartsort till Grekland.

Brunkeberg, en sandkulle i Stockholm, der Brunkebergstorget ännu bevarar dess namn; sl. 1471.

Brunnen, stad i kantonen Schwyz i Schweiz, vid Vierwaldstädter sjön; evigt förbund 1315.

Brunswig, f. d. ett Hertigd. i N.V. Tyskland, utgörande ung. det nuv. Braunschweig och södra delen af Hannover kring staden Göttingen.

Brunswig-Lüneburgska allodial godset bestod af ofvannämnde Hertigdöme och Hertigd. Lüneburg, som utgjorde östra delen af nuv. Hannover.

Bruttium, sydvestra delen af Italien, nu Calabrien.

Brügge, stad i Belgiska Flandern nära hafvet.

Brüssel, h:stad i Belgien i landskapet Süd-Brabant.

Brzesc-Litowsk, fäste i Litthauen, vid Weichselns bifl. Bug; fr. 1435, sl. 1794.

Brömsebro, en gästgifvaregård vid Brömse å, på gränsen emellan Calmar och Carlskrona län i Sverige; fr. 1645.

Bubastus, grekisk kolonie i nedra Egypten, vid Nilarmen Pelusium; anl. 650 f. Chr.

Bucharest, stad i Wallachiet, vid Donaus bifl. Dimbovitza; fr. 1812.

Buchariet (Dschatagai), landet på hvardera sidan om Belurtagh; Lilla B. (östra Dschatagai) emellan Kuen Luen, Belurtagh, Mussart och Mongoliet; Stora B. (vestra Dschatagai) emellan Kirgisiska steppen, Belurtagh och Amu fl.

Budweis, stad i södra Böhmen, vid öfra Moldau fl.; sl. 1619.

Buenos Aures, stad och stat i Södra America, söderom La Platas utlopp.

Bukowina, N.V. delen af Moldau, emellan Karpatherna och öfra Pruth fl., tillhör Österrike.

Bulgarer, deras första kända hemvist var vid mellersta Wolga, derefter landet emellan Don och Donau, och sist Moesia inferior, som efter dem kallas Bulgarien.

Bunkershill, en kulle i Nord-Amerikanska staten Massachusetts, nära staden Boston; sl. 1775.

Bunzelwitz, i grannskapet af staden Schweidnitz i Schlesien.

Burgos, stad i Gamla Castilien i Spanien, vid Dueros bifl. Arlanzon.

Burgundiska arfvet (efter Carl den djerfve † 1477) omfattade Nederländerna, Flandern, Artois, Franche Comté, Bourgogne och några spridda egendomar i Frankrike.

Burgund, öfra bestod af Savojen, vestra Schweitz och Franche Comté; stiftadt af Grefve Rudolf 888, förenades 930 med nedra Burgund (eller Arelatiska riket), som bestod af Provence och Dauphiné; stiftadt af Grefve Boso 879.

Burgunder, ett Germaniskt folk, vid fl. Neckar, Rhen och Main, bemäktigade sig under Folkvandringarne Helvetien, Allobrogernas land (435) och Saone länderna; kufvas af Frankerna 534.

Burkersdorf, by i Schlesien, vid Weistritz fl., 1 mil i S.S.O. från Schweidnitz; sl. 1762.

Bursa (f. Prusa), nära berget Olympus, i Bithynia i Asia minor; Turkarnes residens till 1361.

Busaco, ett kloster i Portug. landskapet Beira, 5 mil i N.O. om Coimbra, vesterom fl. Mondego; sl. 1810.

Busta Gallorum, se Taginas.

Byzantium, fäste i Thracien, vid södra inloppet till Bosporus Thracicus, se Constantinopolis.

Bäloje osero, landskap i Ryssland vid en sjö med samma namn.

Bälsk, stad i Ryska prov. Bialystock, nära Narew fl., 6 mil i S. fr. Staden Bialystock.

Böhmisch-Brod, stad i Böhmen, 3 mil i Ö. fr. Prag; sl. 1434.

Cadesia, straxt vesterom Euphrat fl., i trakten af Babylon; sl. 636 e. Chr.

- Cadiz** (f. Gades), stad i Andalusien i Södra Spanien, på en liten ö (Leon) invid fasta landet, nära Gibraltars sund.
- Caere**, stad i södra Etruria, nära Medelhafvet.
- Cahiro** (Kairo), h:stad i Egypten, nära Nilen der denna flod börjar dela sig; Fatimiterna 972.
- Calais**, stad i Franska 'prov. Artois, vid Pas de Calais; eröfr. af Fransmännen 1558, öfverfart till England.
- Calabrien**, det fordna Bruttium och en del af Lucania (S.V. Italien); NB! Det fordna Calabria är nu en del af Puglia (S.Ö. Italien).
- Calatrava**, stad i Nya Castilien i Spanien, vid Guadiana fl., 2 mil i N.O. från Ciudad Real; Calatrava orden.
- Caldeer**, ett folk, som bodde i S.V. Babylonien (Chaldæa) söderom Euphrat och Pasitigris.
- Caldiero**, stad i Lomb. Venedig, $1\frac{1}{2}$ mil i Ö. fr. Verona; sl. 1805.
- Caledonier**, ett folk på Romarnes tid i nuvarande Skottland, kallades sedan Pictor och Scoter.
- Callao**, hamn åt staden Lima i Peru, vid Stilla hafvet, i Södra America.
- Calmar**, stad i Småland i södra Sverige, vid Kalmar-sund; union 1397.
- Cambray**, stad i Franska Hennegau vid Schelde; hemliga ligan 1508, damernas fred 1529.
- Camín**, stad i Hertigd. Pommern, vid das Haffs östra förening med Östersjön.
- Campania**, landskap i mellersta Italien, nu Terra di Lavoro.
- Campi Raudii**, fält invid staden Vercellae, i Gallia Transpadana; sl. 101 f. Chr.
- Campo Formio**, köping i Lomb. Venedig, $\frac{1}{2}$ mil i V. från Udine i f. d. Hertigd. Friaul; fr. 1797.
- Canada**, landet norrom de fem stora sjöarne och Lorenzo fl. i Nord-America.
- Canariska öarne** (insulae fortunatae), i Atlantiska hafvet, nära Afrikas N.V. kust.
- Candia** (f. Creta), en stor ö i Medelhafvet, i S.O. från Grekeland.
- Canea**, fäste i N.V. delen af ön Candia.
- Cannae**, stad i Apulia i södra Italien, vid fl. Aufidus; sl. 216 f. Chr.

Cannes, stad i Provence i södra Frankrike, vid en vik af Medelhafvet, emellan Frejus och gränsfl. Var; Napoleon landst. 1815.

Canossa, Grevinnan Mathildas slott i nuv. Stor-Hertigd. Modena, 1 mil i S.S.V. från Reggio; Henrik IV 1077.

Canusium, stad i Apulia i Södra Italien, nära fl. Aufidus.

Cantabrer, ett folk vid Cantabriska bergen i norra Spanien.

Canterbury, stad i Engelska grefskapet Kent, söderom Themsens utlopp.

Cap Breton, en ö emellan New Foundland och Nya Skottland i Nord-America.

Cap Mesurado, udde på gränsen af Sierra Leona och Pepparkusten i vestra Afrika.

Capreae (Capri), en klippö vid inloppet till hafsviken vid staden Neapel.

Capua, stad i Campania i mellersta Italien, vid fl. Vulturnus.

Caraccas, stad i Venezuela i södra America, nära Carabiska hafvet.

Carer, ett folk, som bebodde S.V. delen af Asia minor (Caria), och dessutom många öar i Aegeiska hafvet.

Carlovitz, stad i Slavonien, vid södra Donaustranden; fr. 1699.

Carlsbad, stad i Böhmen, vid Eger fl.; congress 1819.

Carpi, stad i Lomb. Venedig, vid Etsch fl., 1 mil i S. från Legnago; sl. 1701.

Carthago, stad i Nord-Afrika, på en udde i N.O. från den vik, vid hvilken staden Tunis nu ligger; anl. 888, först. 146, ånyo anl. af Cajsus Gracchus 122 f. Chr.

Carthago nova (Carthagena), stad i nuv. Spanska prov. Murcia, vid en vik af Medelhafvet.

Casale, stad i Sardiniska landskapet Montferrat, vid Po fl. i N.V. från Alessandria; Ludvig XIV 1681.

Cassano, stad i Lomb. Venedig, vid Adda fl. 2½ mil i S. från dess utflöde ur Como sjön; sl. 1799.

Castelnaudari, stad vid Languedoc kanalen i södra Frankrike, 6 mil i S.O. från Toulouse; sl. 1632.

Castiglione, stad i Lomb. Venedig, nära södra stranden af Garda sjön, 2½ mil i S.O. från Brescia; sl. 1796.

Castilien, *gamla*, landet emellan Guadarrama bergen, öfra Ebro fl. och riket Leon; *nya*, från Guadarrama bergen till Sierra Morena, på Pyreneiska halfön.

Catalagnazar, i Gamla Castilien i Spanien, vid Dueros källor, ung. $41^{\circ} 40'$ n. br., 15° long.; sl. 998.

Catalauniska fälten vid Chalons sur Marne i Champagne i Frankrike; sl. 451.

Catalonien (grefskapet Barcelloña), N.Ö. delen af Spanien emellan Ebro, dess bifl. Segre, Pyreneerna och Medelhafvet; förenas med Aragonien 1137.

Catana, stad på Siciliens östra kust, vid foten af berget Aetna.

Catter, ett Germaniskt folk, som bebodde ung. det nuvarande Kur-Hessen, men utsträckte sitt välde till Main i S. och Rhen i V.

Caudinska passen, vid staden Caudium i södra Samnium i Italien.

Centumcellae (Civita Vecchia), hamn vid Medelhafvet, i södra Etruria; anl. af Trajanus.

Cerisoles, köping i Piemont i riket Sardinien, 1 mil i Ö, från Carmagnole; sl. 1544.

Centa, fäste i Africa, midtemot Gibraltar, vid östra inloppet till sundet; tillhör Spanien.

Ceva, fäste i Sardiniska landskapet Piemont, vid Tanaro fl., i Ö. från Mondovi; sl. 1796.

Chacabuco, i Chili i Södra America; sl. 1817.

Chaeronea, stad i Boeotia i Hellas, vid fl. Cephissus, nära sjön Copais; sl. 338 och 86 f. Chr.

Chalons sur Marne, stad i Champagne i Frankrike.

Chalus, stad i Limosin i Frankrike, 4 mil i S.V. från Limoges; Richard Lejonhjerta stupar 1199.

Chalcedon, stad i Bithynia i Asia minor, vid södra inloppet till Bosporus Thracicus; K:möte 451.

Chalcis, stad på ön Euboea, vid smalaste stället af sundet, som skiljer ön från Hellas; sl. 86 f. Chr.

Champagne, landet i S.V. från Ardennerna, vid öfra Seine, Aube, Marne och Aisne fl. i Frankrike.

Champ Aubert, köping i Champagne i Frankrike, på en slätt 3 mil i S. från Epernay; sl. 1814.

Charente, kustflod i vestra Frankrike, emellan Loire och Gironde.

Charkow, stad i Ukraine i Ryssland, vid öfra Donetz fl.

Charleroi, stad i Belgiska landskapet Namur, vid Sambre fl.; sl. 1794.

Charrae, stad i öfra Mesopotamien vid Euphrats bifl. Belias, i S.O. från Edessa; sl. 53 f. Chr. .

Chartres, stad vid Eure fl., i norra Orleanais i Frankrike.

Chateau Cambresis, stad i Franska Hennegau, nära öfra Sambre fl., $2\frac{1}{2}$ mil i S.O. från Cambray; fr. 1559, sl. 1794.

Chatillon, stad vid Seine fl. i Champagne i Frankrike, 7 mil i S.O. från Troyes; underh. 1814.

Chaumont, stad i södra Champagne i Frankrike, vid öfra Marne fl.; allians 1814.

Chazarer, ett folk vid Svarta hafvet, emellan Wolga och Dnjepr; underkufvas af Ryssar och Petschenäger 900—960.

Chebrisse, i nedra Egypten, vid vestra Nil-armen, ung. 31° n. br.; sl. 1798.

Chemnitz, stad i Kriket Sachsen vid Muldes bifl. Chemnitz; sl. 1639.

Cherson, stad i södra Ryssland, vid Dnjepr flodens mynning.

Chiari, stad i Lomb. Venedig, vid fl. Oglio, $2\frac{1}{2}$ mil i V. från Brescia; sl. 1701.

Chierasco, stad i Piemont i Kriket Sardinien, vid fl. Sturas förening med Tanaro; fr. 1631.

Chios (Skio), en ö i Aegeiska hafvet, vid kusten af Asia minor; sl. 202 f. Chr.

Chiozza (Chioggia), liten ö i Venetianska viken, vid Brenta flodens mynning; sl. 1382.

Chollet, stad i S.V. Anjou i Frankrike, nära Loire bifl. Sevré; sl. 1793.

Cholula, stad i Mexico i Nord-Amerika, i nuv. provinsen Puebla; 13 mil i Ö. fr. staden Mexico.

Chommacchio, stad i N.Ö. delen af Kyrkostaten, nära Adriatiska hafvet och Po fl.

Chorasan, norra delen af Persien, söderom om fl. Tedsjen och mellersta Dschihon, till berget Hindukuh i S.O.

Chotzim, fäste i Ryska Moldau, vid öfra Dnjestr fl.; sl. 1673, eröfr. 1739.

Chowaresm, landet vid nedra Dschihon, söderom Aral sjön, till Kaspiska hafvet i V.

Cilicia, S.Ö. kustlandet af Asia minor, emellan Pamphylia och Syria.

Cimbrer, ett Germaniskt folk, om hvars hemland man är

oense; troligast är att de bott i nuv. Jutland, Schleswig och vid södra kusten af Nordsjön; voro tillika med Teutoner och Tiguriner de första Germaner, som i det nuv. Steyermark anföllo det Romerska riket 114 f. Chr.

Cimmerier, ett Sarmatiskt folk, hvars hemland torde ha varit Krim och Kaukasusländerna; derifrån fördrifne af Skyterna, härjade de i mindre Asien och Medien 625 f. Chr., och omtalas icke vidare.

Cintra, köping i Portug. landskapet Estremadura, $2\frac{1}{2}$ mil i N.V. från Lissabon; Franska hären kap. 1808.

Circesium, stad i Mesopotamia vid Euphrat och dess bifl. Chaboras; sl. 604 f. Chr.

Cirta, h:stad i Numidia propria, i Nord-Afrika, nära Medelhafvet.

Cisplatina (Banda-Oriental), landet emellan floderna La Plata och Parana, Brasilien och hafvet; f. d. en jesuitstat; en del deraf, emellan floderna Uruguay och La Plata, utgör nu staten Uruguay.

Ciudad Real, stad i södra delen af Nya Castilien i Spanien, nära Guadiana fl.; sl. 1809.

Ciudad Rodrigo, gränsfästning mot Portugal, i södra Leon i Spanien; sl. 1812.

Clairvaux, f. d. ett berömdt kloster, nu köping vid Aube fl. i Champagne i Frankrike, 7 mil i S.O. från Troyes.

Clarence, stad i Engelska grefskapet Suffolk, vid Stour fl., 5 mil i S.O. från Cambridge.

Clarendon, köping i Engelska grefskapet Wilts, $\frac{1}{2}$ mil i N.O. från Salisbury; möte 1164.

Clermont, stad i Auvergne i Frankrike, vid foten af berget Puy de Dôme; K:möte 1096 (1095).

Cleve, f. d. ett Hertigdöme på båda sidor om Rhen, från Ruhr fl. till Rhens första delning; stad med samma namn nära Rhen.

Clissow, köping i södra Polen, vid en bifl. till Weichsel, 5 mil i S. från Kielce; sl. 1702.

Clota (Clyde), en liten flod i södra Skottland, utfaller vid Glasgow.

Clusium, stad i Etruria, i V. fr. lacus Thrasimenus; sl. 225 f. Chr.

Cnidus, stad på en udde i S.V. Caria i Asia minor; sjösl. 393 f. Chr.

Coblenz, befästad stad vid Mosels förening med Rhen.

Coele Syrien, dældlandet vid Leontes fl., emellan Libanon och Anti-Libanon, emellan Syrien och Palestina.

Cognac, stad i Angoumois i Frankrike, vid Charente fl., 5 mil i V. från Angoulême; Heliga ligan 1526 (1527).

Coimbra, stad i Portugal vid Mondego fl.; Univ. 1308.

Colberg, befästad stad i Pommern, vid fl. Persantes utlopp i Östersjön.

Colchis, ett land vid Svarta hafvets östra kust och fl. Phasis; Grekerna 1250 f. Chr.

Collin, stad i Böhmen vid Elbe fl., 50° n. br.; sl. 1757.

Colmar, stad i Elsass i Frankrike, nära Ill fl.

Compiègne, stad i Ile de France i Frankrike, vid Oise fl.

Condé, fäste vid Schelde i Franska Hennemgau, 1½ mil i N.O. från Valenciennes.

Connevit, by i K:riket Sachsen, ¼ mil i S. från Leipzig; batalj under Leipziger-slaget 1813.

Constantinopolis (f. Byzantium), vid södra inl. till Bosporus Thracicus; Rom. Kejs. residens 330, K:möte 387, Korsfararne 1204, Turkarne 1453.

Constanz (Costnitz), stad i södra Baden, vid Rhens utlopp ur Boden sjön; fr. 1183, K:möte 1414—1418.

Coptos, handelsplats vid östra Nil-stranden, i N. från Thebae i öfra Egypten, ung. 26° n. br.

Corbey, ett Benedictinerkloster i östra Picardie i Frankrike, nära staden Laon; NB! Ett filialkloster med samma namn fanns i Westphalen vid Weser fl.

Coreyra (Korfu), en stor ö i Joniska hafvet, utanför Epirus, med en stad af samma namn.

Cordova, stad i Andalusien i Spanien, vid Guadalquivir fl.; kalifat 755—1038.

Corfinium, stad i Marrucinernas land i mellersta Italien, vid en liten bifl. till Aternus, i N.N.V. från Sulmo.

Corinth, stad på det näs, som förenar Peloponnesus med Hellas; förstöres 146 f. Chr.

Cornwall, S.V. delen af England, söderom Bristol viken.

Coronaea, stad vid foten af berget Helicon i Boeotia i Hellas; sl. 393 f. Chr.

Corunna, stad i Galicia i N.V. Spanien, vid en hafsvik; sjöslag 1805, fältslag 1809.

- Cos** (Istankoi), en ö utanför Caria, vid Mindre Asiens kust.
- Costnitz**, se Constanz.
- Courtray** (eller Kortryk), stad i Belgiska Flandern, vid Scheldes bifl. Lys, 2 mil i N. från Doornick.
- Contances**, stad i västra Normandie i Frankrike, vid Eng. kanalen.
- Contras**, stad i norra Guienne i Frankrike, vid en bifl. till Dordogne, nära dess mynning; sl. 1587 (Henrik af Navarra).
- Craonne**, stad i norra Ile de France i Frankrike, nära Aisne fl., 2 mil i S.O. från Laon; sl. 1814.
- Crato**, stad i Alentejo i Portugal, nära Tajo; 2 mil i V. från Portalegre.
- Crecy**, stad i Picardie i Frankrike, vid Maye fl., som utfaller i Sommes mynning, 2 mil i N. från Abbeville; sl. 1346.
- Crefeld**, stad i västra delen af Preussens Rhenprovinser, nära Rhen, i trakten af Ruhrs inflöde; sl. 1758.
- Cremissus**, en å på S.V. kusten af Sicilien; sl. 340 f. Chr.
- Cremona**, stad i Lomb. Venedig, vid Po fl.
- Crespy**, stad i norra Ile de France i Frankrike, vid en sjö nära staden Laon; fr. 1544.
- Croton**, stad i östra Bruttium i S.V. Italien, vid Joniska hafvet.
- Ctesiphon**, stad vid fl. Tigris östra strand, nästan midtemot Seleucia.
- Culloden**, en hed i norra Skottland, 1 mil i Ö. fr. Inverness; sl. 1746.
- Culm**, stad i norra Böhmen, nära Sachsens gräns, 1 mil i N.V. från Aussig; sl. 1813.
- Culm**, stad i Vest-Preussen vid östra stranden af Weichsel fl.
- Culmska landet** österom Weichsel, emellan dess bifl. Ossa och Drewenz, med h:stad Culm.
- Cumae**, stad i Campania i mellersta Italien, i V. från Neapel.
- Cumaner**, ett Turkiskt folk, hvilket tidigare bodde emellan Don och Ural fl., sedan vesterom Don ända in i Moldau.
- Cumberland**, ett grefskap i N.V. England, emellan Peak bergen och Irländska sjön.

- Cunaxa**, i södra Mesopotamia vid Euphrat fl.; sl. 401 f. Chr.
- Cures**, stad i Sabinernas land i mellersta Italien, vid Tiber fl.
- Curupedion**, i Phrygia (?) i Asia minor, sl. 282 f. Chr.
- Cuzko** f. d. h:stad i Peru, vid Guatanay fl. i N. fr. sjön Titicaca, i södra America.
- Cüstrin**, fäste i Brandenburg, vid Warthas mynning i Oder.
- Cycladiska, öarne** i S.V. delen af Aegeiska hafvet, bildande en cirkel (κυκλος) kring ön Delos.
- Cydnus**, en flod i Asia minor, hvilken genom Cilicia vid staden Tarsus utfaller i Medelhafvet; Alexander 333 f. Chr.
- Cyme**, stad på kusten af Lydia i Asia minor, nära Hermus fl. utlopp.
- Cynoscephalae**, kullar i mellersta Thessalia, emellan Pherae och Pharsalus; sl. 197 f. Chr.
- Cypern**, stor och fordom mächtig ö i N.Ö. delen af Medelhafvet; sl. 450 och 307 f. Chr., K:rike 1191—1473, Turkarne 1571.
- Cyrenaica**, landet emellan Syrtis Major och Libyska öknen vid Medelhafvet.
- Cyrene**, stad nära Medelhafvet i Cyrenaica.
- Cyzicus**, stad i Mysia i Asia minor, vid Propontis; sl. 410 och 73 f. Chr.
- Czaslau**, stad i östra Böhmen, nära Elbe fl., sl. 1742.
- Cöln**, stad vid Rhen fl. i Preussens Rhenprovinser; f. d. ett andligt Kurfurstendöme.
- Dacer**, af Grekerna kallade Geter, ett Thraciskt folk, blefvo af Philip och Alexander jagade öfver Donau, der de sednare bildade en mächtig stat, emellan Theiss, Donau och Pruth.
- Daghestan**, ett landskap i Ryska Asien, emellan Kaspiska hafvet och Kaukasus.
- Damascus**, stad i södra Syrien, österom Anti-Libanon; Tiglath Pileasar 740 f. Chr., Omijadiska Kalifernas residens 660—750 e. Chr.
- Damiette**, stad i nedra Egypten, nära Nilens östra mynning; Ludvig IX Helige 1249.
- Dannevirke**, fäste och befästad lineé vid Schley viken i S.Ö. Schleswig.

Danzig, fäste i Westpreussen, vid Weichselns vestra mynning.

Dardanellerna, 2:ne par befästade kasteller vid Hellesponten, af hvilka det *första paret* (Nya D.) ligger vid S.V. inloppet till sundet, det *andra paret* (Gamla D., f. Sestos och Abydos) längre in i sundet.

Dauphiné, en provins i S.Ö. Frankrike, österom Rhône fl.; skänktes 1349 till Franska kronan, hvarefter Frankrikes Kronprins bar titel af Dauphin.

Decan, södra delen af vestra Indiska halfön, söderom floderna Nerbudda och Mahanyddy.

Decelia, stad i Attica i östra Hellas, vid öfra Cephissus, i N. från Athén; Deceleiska kriget 414 f. Chr.

Dego, köping i Piemont i K:riket Sardinien, vid Bormida fl., 6 mil i V. från Genua; sl. 1796.

Delaware, en af Nord-Amerikas förenade stater, vid Delaware fl.; Svenskar 1627.

Delft, stad i Nederländerne i Süd-Holland, emellan Haag och Rotterdam; Wilhelm af Oranien mördas 1584.

Delhi, f. d. h:stad i Stora Mogols rike, vid Ganges bifl. Dsjumna.

Delium, stad i S.Ö. Boeotia i östra Hellas vid hafvet.

Delmenhorst, stad i östra delen af Oldenburg, nära Weser fl.

Delos, en af de Cycladiska öarne i Aegeiska hafvet; ansågs af Grekerna för jordens medelpunkt.

Delphi, stad vid foten af berget Parnassus i Phocis i mellersta Hellas; med ett Apollas orakel, det berömdaste hos Grekerna.

Demerary, ett landskap i Engelska Guiana i Syd-Amerika, vid Demerary fl., med h:stad Stabroek.

Dendermonde, stad i Belgiska Flandern, vid Dender och Schelde, 3 mil i S.V. från Antwerpen.

Dennewitz, by i Brandenburg, $\frac{1}{2}$ mil i S.V. från Jüterbogk; sl. 1813.

Derbent, fäste vid Kaspiska hafvet, i Daghestan på Kaukasus N.Ö. sluttning.

Dessau, h:stad i Anhalt Dessau, vid Mulde, $\frac{1}{4}$ mil från dess inflöde i Elbe; sl. 1626.

Dettingen, by i N.V. Baiern, vid Main fl., $1\frac{1}{2}$ mil i S.O. från Hanau; sl. 1743.

Deutsch-Brod, stad i östra Böhmen, vid Sazawa fl., nära Mähriska bergen; sl. 1422.

Dewulino, by i Ryssland, 7 verst i S.V. från Troitsa kloster, hvilket ligger ungefär 8 mil i N.O. från Moskwa; stillest. 1618.

Ditmarsen, vestra kustlandet af Hertigd. Holstein, emellan Elbe och Eider.

Dnjeprs vattenfall, 13 till antalet, börja vid Samaras inflöde nedanför Jekaterinoslaw, och räcka 6 mil nedåt; Swjatoslaw † 972.

Dodona, ett uråldrigt Jupiters orakel, vid södra stranden af sjön Acherusia i Epirus.

Dominique, en ö bland Små Antillerna i Vest-Indien, 15° n. br.

Doornik (Tournay), fäste i Belgiska Hennegau vid Schelde; sl. 1794.

Dordrecht, stad i Süd-Holland i Nederländerna, på en ö vid Rhenarmen Merw; union 1572, K:möte 1618.

Doriscus, stad i södra Thracia, nära Aegeiska hafvet, vesterom fl. Hebrus (Maritza); Xerxes 480 f. Chr.

Dorogobusch, stad i Ryssland, vid Dnjepr fl., 8 mil i N.O. från Smolensk; sl. 1812.

Dorostulum, se Silistria.

Dorpat (Dorpt, Jurjeff, Tartolinna), stad i Ryska prov. Liffland, vid Embach fl., i V. från sjön Peipus; fr. 1350.

Dorylaeum, stad i N.V. Phrygia i Asia minor, vid Thymbres (bifl. till Sangarius); sl. 1097.

Drepanum, stad och udde vid N.V. hörnet af Sicilien.

Dresden, h:stad i K:riket Sachsen, vid Elbe fl.; fr. 1745.

Dreux, stad i norra Orleanais i Frankrike, vid Blaise (bifl. till Eure) 3 mil i N. fr. Chartres; sl. 1562.

Drewljaner, ett Slaviskt folk, som bodde-söderom nedra Pripetz.

Drutsch, en bifl. från höger till Dnjepr, infaller 8 mil före Beresina.

Dschagatai, se Buchariet.

Dunbar, stad och Kongl. slott i Skottska grefskapet Haddington, vid Forth viken, 4½ mil i Ö. från Edinburgh; fördrag 1639, sl. 1650.

Durlach, stad i Baden, 1 mil i Ö. från Carlsruhe.

Düner, kallas de vid kusterna af hafsvågor uppkastade

betydliga sandbankar; finnas i mängd i södra delen af Nordsjön.

Dünkirchen, befästad sjöstad i Franska Flandern, vid Nordsjön; sl. 1657.

Düsseldorf, stad i Preussens Rhenprovinser, vid Rhen fl.

Dyrracchium (Epidamnus) nu Durazzo, stad i Epirus nova vid Adriatiska hafvet; öfverfart till Italien; sl. 48 f. Chr.

Dömitz, stad i Mecklenburg Schwerin, vid Eldes inflöde i Elbe; sl. 1635.

Ebersberg, stad i öfra Österrike, vid fl. Traun nära dess inflöde i Donau, 1 mil i S. från Linz, sl. 1809.

Ecbatana, h:stad i det fordna Media, vid Zagros bergen.

Eckmühl, stad i Baiern, vid Gross-Laaber fl., 3 mil i S.O. från Regensburg, sl. 1809.

Ecnomus, bergsudde på södra kusten af Sicilien, nära fl. Himera; sl. 257 f. Chr.

Edessa, stad i öfra Mesopotamia, vid Euphrats bifl. Chaboras.

Edgehill, by i Engelska grefskapet Warwick, 16 mil i N.V. från London; sl. 1642.

Eger, fäste i vestra Böhmen, vid öfra Eger fl.; Wallenstein † 1634.

Egesta, se Segesta.

Ehrenberger passet i N.V. Tyrolen, 1 mil i S.O. från Reutte vid öfra Lech fl., 7 mil i N.V. från Innsbruck; Moritz af Sachsen 1552.

Eidswold, ett jernbruk i Norrige i Christiania stift, nära södra ändan af sjön Mjösen; Storthing 1814.

Eisleben, stad i Preussiska Sachsen, i V. från Halle, nära Saale fl.; Luther född $10/_{11}$ 1483, † $18/_{2}$ 1546.

Elatea, stad i östra Phocis i Hellas, vid fl. Cephissus.

Elath (nu Akaba), hamn vid norra ändan af Röda hafvets östra arm.

Elba, en ö i Medelhafvet utanför Toscana i Italien; Napoleons residens 1814.

Elbing, stad i Vest-Preussen, nära Frisches Haff.

Eleusis, stad i vestra Attica i Hellas; Eleusinska mysterier till Ceres ära.

Elsfleth, stad i Oldenburg, vid fl. Huntzes förening med Weser.

Emathia, S.V. delen af Macedonia, emellan floderna Haliacmon, Axios och Erigon; h:stad Aegae.

Emporia, kustlandet Vester och N.V. om Syrtis minor, i Nord-Afrika.

Engelsborg, slottet S:t Angelo i staden Rom.

Enger (Engen), stad i södra Baden, vid Aach fl., 5 mil i N.V. från Constanzt; sl. 1800.

Enghien, stad med ett slott i Belgiska Hennegau, 2½ mil i S.V. från Brüssel; sl. 1792.

Ensisheim, stad i Elsass i Frankrike, på en slätt vid Ill fl., 2½ mil i S. från Colmar; sl. 1674.

Eperies, stad i norra Ungern, vid en bifl. till Theiss; krigsrätt 1671.

Epernay, stad i Champagne i Frankrike, vid Marne fl.; sl. 1592.

Epidamnus, se Dyrracchium.

Ephesus, stad i Lydia i Asia minor, vid fl. Caistrus utlopp i Aegeiska hafvet; K:möte 431, Röfvarsynoden 449.

Eretria, stad på vestra kusten af ön Euboea i Grekland.

Erfurt, stad i Preussiska Thüringen, vid Gera fl.; sammanträde 1808.

Erivan, stad i Ryska Persien, vid Araz fl.

Ermes, i Ryska prov. Liffland, söderom Wirtsjärwi, ung. 57° 50' n. br., 43° 45' long.; sl. 1560.

Erzerum, stad i Turkiska Armenien, vid Frat flodens källor; fr. 1823.

Espinosa, stad i norra delen af Gamla Castilien i Spanien, 10 mil i N. från Burgos; sl. 1808.

Essek (Mursa), fäste i Österrikiska Slavonien, vid Drau fl., ½ mil ofvanföre dess inflöde i Donau; sl. 1537.

Essequebo, Engelsk kolonie i Södra America i Guiana.

Essex, ett af Anglosachsernas sju riken i England, nu ett grefskap, emellan nedra Themsen och 52° n. br.

Esslingen, köping i nedra Österrike, på en ö i Donau, 1 mil nedanför Wien; sl. 1809.

Este, stad i Lomb. Venedig, midtemellan Padua och Legnago.

Etampes, stad i Södra Ile de France i Frankrike, ung. midtemellan Paris och Orleans.

Ettlingen, stad i Baden vid Alb fl., 1 mil i S. fr. Carlsruhe; sl. 1796.

Entin, stad i Oldenburgska furstendömet Lübeck, inom Holstein, 4 mil i N. fr. staden Lübeck.

Ewesham, stad i Engelska grefskapet Worcester, vid Avon fl., 2 mil i S.O. från staden Worcester; sl. 1265.

Eyrymedon, en flod i Asia minor, utfaller genom Pamphylia i Medelhafvet; sl. 469 f. Chr.

Eziongeber, hamn vid norra ändan af Röda hafvets östra arm.

Faesulae, stad i norra Etruria i öfra Italien, i N. från Florentia; sl. 406 e. Chr.

Falczin, stad i Turkiska Moldau, vid Pruth fl., 15 mil i N. från dess inflöde i Donau; freden vid Pruth 1711.

Falkirk, stad i Skottska grefskapet Stirling, nära Fort-Clyde-kanalens förening med Forth viken; sl. 1746.

Falköping, stad på West-Götha slätten i Sverige, söderom sjön Wenern; sl. 1389.

Faro, fäste och fyrbåk på Sicilien vid norra inloppet till Messinska sundet.

Fehrbellin, stad i Brandenburg, vid Rhin fl., 4 mil i N.V. från Berlin; sl. 1675.

Ferrara, stad i norra Kyrkostaten i Italien, vid en gren af Po.

Fez, stad i Sultanatet Fez-Marokko, i N.V. Afrika, nära Atlas berget; kalifat 788.

Fidenae, stad i Latium nära Rom, vid via salaria.

Finale, stad i Sardiniska landskapet Genua, vid Medelhafvet.

Flamländare, innevånarne i Belgiska Flandern.

Flandern, landet emellan Schelde, dess bifl. Lys och hafvet.

Fleurus, en by i södra Belgien, 2 mil i V. fr. staden Namur, nära Sambre fl.; sl. 1690 och 1794.

Florenz (Firenze), h:stad i Toscana vid Arno fl.; K:möte 1439.

Florida, stor halfö i södra delen af Nord-Amerika.

Fockschani, stad i Eur. Turkiet, vid Sereths bifl. Mil-kow, sl. 1789.

Fontainebleau, stad i södra Ile de France i Frankrike; fr. 1670 och 1762, Nap. afs. 1814.

Fontaine Française, köping i östra Bourgogne i Frankrike, 4 mil i N.O. från Dijon; sl. 1595.

Fontenay, by i Bourgogne i Frankrike, vid Yonne fl., nära Auxerre; sl. 841.

Fontenay, köping i Belgiska Hennegau, nära Schelde fl., 1 mil i S.O. från Doornick; sl. 1745.

Foronovo, köping i Parma i öfra Italien, $1\frac{1}{2}$ mil i S.V. från staden Parma; sl. 1495.

Fort-Knocke, fäste i Belgiska Flandern, vid Yperle fl., 2 mil i N. från Ypern.

Fort-Penthievre, fäste i Bretagne i vestra Frankrike, på halfön Quiberon, 3 mil i S.O. från l'Orient; eröfr. 1795.

Fossano, fäste i Sardiniska landskapet Piemont, vid Stura fl., $1\frac{1}{2}$ mil i N.O. från Coni; sl. 1799.

Franche Comté, en provins i Frankrike, vesterom Jura bergen.

Franken, f. d. ett landskap i mellersta Tyskland, omfattande Würtzburg, Bamberg, Bayreuth, Nürnberg, Ansbach och Eichstädt, med deras områden; d. ä. norra delen af Baden, Würtemberg och Baiern.

Frankenhausen, stad i Tyska Furst. Schwartzburg-Rudolstadt, $1\frac{1}{2}$ mil i Ö. från Sondershausen; sl. 1525.

Franker, ett Germaniskt folkförbund, emellan Rhen och Weser; bemäktigade sig i V seklet norra Gallien, och stiftade det Frankiska riket.

Frankfurt am Mayn, fri Riksstad i mellersta Tyskland.

Frankfurt an der Oder, stad i östra Brandenburg.

Fraustadt (l. Frauenstadt), stad i Preussiska landskapet Posen, 3 mil i N.O. från Glogau (vid Oder); sl. 1706.

Fredrikshall, stad i S.Ö. Norrige, vid Ide fjord, nära Svenska gränsen; Carl XII † 1718.

Fredriksborg (Fredensborg), ett Kongl. lustslott på Danska ön Seeland, $1\frac{1}{2}$ mil i S.V. fr. Helsingör; fr. 1720.

Freetown, Engelsk Neger-kolonie på Sierra Leona kusten i vestra Afrika; anl. 1787.

Frejus, stad i S.Ö. Provence i Frankrike, vid Medelhafvet; Napoleon 1799 och 1814.

Freyberg, stad i K:riket Sachsen vid Mulde fl., 5 mil i S.O. från Dresden; sl. 1762.

Freyburg, stad i södra Baden vid Dreisam fl.; behålles af Frankrike i Nimvegen fr. 1679, förl. under Spanska Succ. kriget, int. af Villars 1713, återgifves i Rastadt fr. 1714, sl. 1813.

Freysingen, stad och f. d. Biskops-stift i Baiern, nära Isar fl., $2\frac{1}{2}$ mil i N. från München.

Friaul, f. d. ett Hertigdöme i öfra Italien, på hvardera sidan om Tagliamento fl., emellan Alperna och Adriatiska hafvet.

Friedland, stad med ett slott i norra Böhmen; Wallenstein Hertig af Friedland.

Friedland, stad i Ost-Preussen, vid Pregels bifl. Alle; sl. 1807.

Frieser, ett Germaniskt folk vid Nordsjön, emellan Rhen och Weser.

Frischweiler (Bischweiler), stad i norra Elsass i Frankrike, vid ån Motter, $\frac{3}{4}$ mil i S.O. från Hagenau; sl. 1793.

Furnes, stad i Belgiska Flandern, vid kanalen emellan Brügge och Dünkirchen, $2\frac{1}{2}$ mil i S.V. från Ostende.

Fünfkirchen, stad i S.V. Ungern, på en slätt, 10 mil i N.V. från Draves förening med Donau.

Füssen, stad i södra Baiern vid Lech fl., med ett kloster; fr. 1745.

För-Österrikiska länder, S.V. delen af Baden, med h:stad Freyburg, och smärre länder vid öfra Donau.

Gabii, stad i Latium i mellersta Italien, midtemellan Rom och Praeneste.

Gades, se Cadiz.

Gadebusch, stad i Mecklenburg Schwerin, vid Rudegast fl., $2\frac{1}{2}$ mil i V.N.V. från staden Schwerin; sl. 1712.

Gaëta, befästad stad i nuv. Neapolitanska landskapet Terra di Lavoro, vid Medelhafvet.

Galacz, stad i Turkiska Moldau, vid en insjö nära Pruths förening med Donau; sl. 1789, Fredsprel. 1791.

Gallipoli, stad på den smala Thraciska halfön, vid N.Ö. inloppet till sundet vid Dardanellerna; eröfras af Turkarne 1356.

Gamonal, vid staden Burgos i gamla Castilien i Spanien; sl. 1808.

Garama, handelsplats i Libyska öknén, ung. 23° n. br. 35° long.

Garizim, ett berg i Samaria i mellersta Palestina, i S.O. från Sichem.

Gaugamela, by i norra Assyria, nära Tigris fl.; sl. 331 f. Chr.

- Gaurus**, berg i mellersta Campania i Italien, emellan Neapolis och Cumae; sl. 343 f. Chr.
- Gaza**, stad i södra delen af Philisteernas land i Palestina, vid Medelhafvet; sl. 312 f. Chr.
- Gdow**, stad i Ryska prov. Ingermanland, vid östra stranden af sjön Peipus.
- Gela**, stad på södra kusten af Sicilien, österom fl. Himera.
- Geldern**, ett landskap i Nederländerna, vid Rhen och dess armar Yssel och Wahl; det fordna Geldern omfattade äfven ett distrikt vid Maas fl., hvaraf större delen nu hör till Preussen.
- Gellenheim** (l. Göllheim), köping i Baierns Rhenprovinser, 4 mil i V.S.V. från Worms; sl. 1298.
- Gemappe**, se Jemappe.
- Generalitets länderna**, ung. det nuv. Nord-Brabant i Nederländerna.
- Genf** (l. Geneve), stad och kanton i Schweitz, vid Rhônes utflöde ur Genfer-sjön.
- Gent**, stad i Belgiska Flandern, vid Lys förening med Schelde; pacif. 1576, fr. 1814.
- Genua**, stad i landskapet Genua i K:riket Sardinien, vid Medelhafvet.
- Gerrha**, Nederlagsplats på N.Ö. Arabiens kust, vid Persiska viken.
- Gertruydenberg**, stad i Nord-Brabant i Nederländerna, 2 mil i N.O. från Breda; fredsunderh. 1710.
- Geter**, se Dacer.
- Ghilan**, ett landskap i Persien, utmed S.V. ändan af Kas-piska hafvet.
- Gibraltar**, fäste på klippan Calpe, i Södra Spanien, vid Gibraltars sund; anl. af Tarik 711, eröfr. af Engl. 1704.
- Gijon**, stad i Asturia i norra Spanien, vid Atl. hafvet; Pelayo 712.
- Girona** (Gerona), fäste i Catalonien i Spanien, vid fl. Ter; int. 1809.
- Glatz**, stad i Schlesien, vid Glatzer Neisse, nära Sudeterna.
- Gnesen**, stad i Preussiska landskapet Posen, på en slätt; f. d. h:stad i Stor-Polen.
- Goa**, stad på en ö invid Dekans vestra kust; Portug. h:stad i Indien 1510.

Gosen, slättlandet österom staden Heliopolis i nedra Egypten.

Gordium, stad i Galatia i Asia minor, vid fl. Sangarius; Gordiska knuten.

Gottorp, ett slott i Danska Hertigd. Schleswig, nära staden Schleswig; f. d. residens för Hertigen af Holstein Gottorp.

Granada, h:stad i landskapet Granada i södra Spanien, vid Guadalquivirs bifl. Xenil; Mohrerna 1492.

Granicus, en å i Mysia i Asia minor, utfaller i Propontis; sl. 334 f. Chr.

Granson, stad i kantonen Waadt i Schweiz, vid S.V. ändan af Neuchatel sjön; sl. 1476.

Gravelingen, stad i Franska Flandern, vid Aa flodens mynning; $2\frac{1}{2}$ mil i V. från Dünkirchen; sl. 1558.

Grenada, en af de sydligaste öarne bland Små Antillerna i Vest-Indien.

Grodno, stad i vestra Litthauen, vid Niemen fl.; riksdag 1793.

Gross-Beeren, i Brandenburg, i S. från Berlin; sl. 1813.

Gross-Görschen, köping i Preussiska Sachsen, 1 mil i S.O. från Lützen; sl. 1813 (kallas vanligen slaget vid Lützen).

Gross-Jägerndorf, by i Ost-Preussen, vid Pregels bifl. Alle, emellan Wehlau och Friedland; sl. 1757.

Grosswardein, stad i östra Ungern, vid Körös fl.; int. 1660.

Gröningen, stad i landskapet Gröningen i Nederländerna, vid Huntze fl.

Guadeloupe, en ö bland Små Antillerna i Vest-Indien.

Guanahani (S:t Salvador), en af Bahama eller Lucayiska öarne i Vest-Indien; Columbus 1492.

Guastalla, stad och f. d. Hertigdöme, i N.V. Modena i öfra Italien, vid Po fl.; tillhör Parma; sl. 1734.

Gubbio, se Taginas.

Guienne, provins i S.V. Frankrike, vid nedra Garonne fl.; f. d. ett Hertigdöme, och omfattade då hela Garonnes flodgebiet till Pyreneerna.

Günzburg, stad i vestra Baiern, vid Günz förening med Donau; sl. 1805.

Gyllene horden, se Kaptschak.

Göllheim, se Gellenheim.

Götheborg, stad i Vester-Göthl. i Sverige, vid Götha elf, 1 mil öfvanom dess utlopp i Cattegat.

Göther, ett Germaniskt folk, som bodde vid Weichsel fl., och derifrån i 4:e årh. utbredde sitt välde till Svarta hafvet, delades i *Öst-Göther* (Griutungar), herrskande från Östersjön till Svarta hafvet, under konungar af Amalungarnas släkt till 375, bodde sedan i Pannonia och Moesia superior till 493, hvarefter de beherrskade Italien till 553; och *Vest-Göther* (Tervingar) innehade landet emellan Dnjepr, Donau och Theiss till 375, bodde sedan i Moesia till ung. 400, ströfvade i Italien till 412, och intogo södra Gallia och Hispania, der de slutligen, efter att hafva besegrat de öfriga Germaniska stammarne, stiftade ett mäktigt rike.

Haag, stad i Holland i Nederländerna, nära Nordsjön; underh. 1709.

Haarlem, stad i Nord-Holland i Nederländerna, 2 mil i V. från Amsterdam, nära Nordsjön.

Habsburg, ett slott i kantonen Aargau i Schweiz, vid Aar fl.

Hafursfjord, liten vik vid S.V. kusten af Norrige, i V. från Stavangers udde, 59° n. br.; sl. 875.

Halberstadt, stad i Preussiska Sachsen, vid Saales bifl. Holzemme, 6 mil i S.O. från Magdeburg.

Haliartus, i Boeotia, nära sjön Copais; sl. 394 f. Chr.

Halicarnassus, stad i Caria i Asia minor, ung. 37° n.br., 45° long.

Halitsch, stad i Österrikiska Galizien, vid öfra Dnjestr; f. d. Ryskt furstendöme (Röda Ryssland), vid öfra Dnjestr, Pripetz och Bug fl.

Halle, stad i Preussiska Sachsen vid Saale fl.; univ. 1694.

Halmstad, stad i Halland i Sverige, vid Nissa åns utlopp i Cattegat; sl. 1676.

Hamburg, fri Riksstad i Tyskland, vid Elbe fl.; fr. 1762.

Hanau, stad i södra Kur-Hessen, vid fl. Kinzig, nära dess förening med Main; sl. 1813.

Harfleur, stad i Normandie i Frankrike, på norra sidan om Seines mynning, 1 mil i Ö. från Havre de Grace.

Hastenbeck, köping i södra Hannover, 1 mil i S.O. från Hameln (vid Weser); sl. 1757.

Hastings, stad i Engelska grefskapet Sussex, vid Pas de Calais, midt emellan Dover och Brighton; sl. 1066.

Havannah, h:stad på N.V. kusten af ön Cuba i Vestindien.

Heidelberg, stad i norra Baden vid venstra stranden af fl. Neckar.

Helgoland, en samling små öar i Nordsjön, utanför Weser, Elbe och Eider flodernas mynningar.

Heliopolis, stad i Nedra Egypten, österom Nilen, vid dess grening.

Hellesponten (sundet vid Dardanellerna), långt och smalt sund emellan Asia minor och Chersonesus Thracica.

Helmstädt, stad i Braunschweig Wolfenbüttel, 5 mil i Ö. från staden Braunschweig.

Helos, stad i Laconia på Peloponnesus, nära Sinus Laconicus; Heloter.

Helsingborg, stad i Skåne i Sverige, vid Öresund, midtemot Danska fästet Helsingör; sl. 1710.

Hennegau, landet vid öfra Schelde, Haine och Sambre fl.

Herculanum, stad i Campania i mellersta Italien, i V. från Vesuvius, 1 mil i S.O. från Neapel; först. af Vesuvii utbrott 79 e. Chr., ånyo uppt. 1711; *vid* och till en del på den gamla staden står nu Portici.

Hercules stoder på klipporna Abyla i Africa och Calpe i Europa, på hvardera sidan om Hercules (Gibraltars) sund.

Herrenhausen, kongl. slott invid staden Hannover vid Leine fl., i södra Hannover; Hannoverska alliansen 1725.

Herrnhut, köping i östra K:riket Sachsen, i kretsen Lausitz; Herrnhutarne, en Christen sekt af Reformerta kyrkan.

Herstall (Heristall), stad i Belgiska landskapet Lüttick, vid Maas fl., $\frac{1}{2}$ mil i N. från Lüttick.

Heruler, ett Germaniskt folk vid Donau, bemäktigade sig sedan Italien.

Hexham, stad i Engelska grefskapet Northumberland, i Tynedalen, 3 mil i V. från Newcastle; sl. 1464.

Hieriska öarne, utanför kusten af Provence i Medelhafvet; sjösl. 1795.

Himera, en flod, som utfaller på södra kusten af Sicilien; sl. 480 f. Chr.

- Hippo**, stad i Numidia propria, vid en vik af Medelhafvet.
- Hochkirchen**, stad i K:riket Sachsen, i kretsen Lausitz, 1 mil i S.O. från Bautzen; sl. 1758.
- Hogland**, en ö midt i Finska viken, midtemot Kymmene elfs utlopp; sl. 1788.
- Hohenfriedberg**, stad i Schlesien, vid Striegau fl., 1 mil i S.V. från st. Striegau; sl. 1745.
- Hohenlinden**, köping i Baiern, 3 mil i Ö. från München; sl. 1800.
- Hohenstauffen**, ruinerna af Hohenstauffernas stamslott ligga i Würtemberg, nära Gmünd, i Ö. från Stuttgart.
- Hollabrunn**, stad i nedra Österrike, 5 mil i S. från Znaym; sl. 1809.
- Holofzin**, stad i Ryska Gouv. Mohilew, nära Dnjeprsbifl. Drutsch, i N.O. från staden Mohilew; sl. 1708.
- Hubertsburg**, Kongl. lustslott i K:riket Sachsen, 5 mil i Ö. från Leipzig; fr. 1763.
- Hunner**, ett Mongoliskt folk, som från stepperna österom Wolga (375) bröto in i Europa, och satte alla Germaniska folk i rörelse.
- Hvita berget**, i S.V. utanför staden Prag i Böhmen; sl. 1620.
- Hydra**, en ö i Grekiska Archipelagen utanför östra kusten af Morea; Hydrioter.
- Hyphasis**, nu Beiha och Garrah, en af Indus bifl.; Alexander 326. f. Chr.
- Hyrkania**, kustlandet S.O. om Kaspiska hafvet, omfattade en tid äfven Parthia och Margiana, lydde sedan under Parthia.
- Höchst**, stad i Nassau, vid Niddas förening med Mayn, 1 mil i V. från Frankfurt; sl. 1622 och 1795.
- Höchstädt**, i vestra Baiern, vid Donau; sl. 1704 (se Blindheim).
- Ibrahim**, se Brailoff.
- Iconium** (Konieh), stad på en slätt i Lycaonia i Asia minor; Seldschukiska Turkarnes residens under korstågen.
- Idistavisus slätten**, vid Visurgis (Weser) fl., der staden Minden nu finnes, i Preussiska Westphalen; sl. 16 e. Chr.
- Idumaeer**, bodde vid Palestinas södra gräns, och beherrskade tidtals äfven södra Palestina.

Ile de France, provins i Frankrike vid Seine fl. och dess bifl. Marne, Oise och Aisne, kring staden Paris.

Ile de France (Mauritius), en ö i Indiska hafvet, i Ö. från Madagascar.

Ilium, se Troja.

Illyricum, kustlandet längs Adriatiska hafvet, från Vo-jussa fl., till Istrien och Save fl.

Innfjordingen (Innviertel), 40 kvadrat mil af öfra Österrike, emellan Donau, Inn och Salza; f. d. en del af Baiern.

Ipsara, liten ö i Grekiska Archipelagen, vesterom ön Skio; sköflad 1824, Ipsarioter.

Ipsus, stad i Phrygia i Asia minor; sl. 301 f. Chr.

Iran, vestra Persien.

Isaurier bodde i ett bergland i södra Phrygia i Asia minor.

Isborsk, stad i Ryska Gouv. Pskow, nära södra stranden af sjön Peipus, 4 mil i V. från staden Pskow; Truwor 862.

Isker, h:stad i Khanatet Turan, låg nära Tobols förening med Irtisch fl.; int. 1580.

Ismail, befäst stad i Ryska Moldau (Bessarabien), vid Donau nära dess utlopp; int. 1789.

Ispahan, stad på en slätt i Irak Adshemi i vestra Persien; f. d. Persiens h:stad.

Issus, stad i Cilicia vid Syriae portae och Sinus Issicus; sl. 333 f. Chr.

Isthmus, näset som förenar Peloponnesus med Hellas, emellan Sinus Saronicus (Aegina) och Corinthiacus (Lepanto) vikarne.

Ithome, bergfäste i Messenia på Peloponnesus, vid Pamisus fl.; int. 722 f. Chr.; Epaminondas grundlade staden Messene 369 f. Chr. på samma berg.

Ituna, nu Solway viken, vid Englands N.V. gräns.

Iwangorod, fäste i Ryska prov. Ingermanland, på högra stranden af Narowa fl., midtemot staden Narwa; anl. 1492.

Ivrea, f. d. fäste i Piemont i Kriket Sardinien, vid Dora Balthea fl.

Ivry, köping i östra Normandie i Frankrike, vid Eure fl., 4 mil i S.O. från Evreux; sl. 1590.

- Jaën**, stad i östra Andalusia i Spanien, söderom Guadalquivir fl.
- Jankowitz** (Jankau), by i Böhmen, 7 mil i S.O. från Prag; sl. 1645.
- Jannina**, stad i södra Albanien (f. Epirus), vid Jannina (Acherusia) sjön, i Europeiska Turkiet.
- Jarnac**, köping i Angoumois i Frankrike, vid Charente fl., 4 mil i V. från Angoulême; sl. 1569.
- Jaroslavl**, stad i Ryska Gouv. Jaroslavl, vid Wolga fl.
- Jaroslawetz**, se Malo-Jaroslawetz.
- Jassy**, stad i Turkiska Moldau, nära fl. Pruth; fr. 1792.
- Jatwäger**, ett Slaviskt folk emellan öfra Niemen och Bug, omkr. 983.
- Jazyger**, ett Sarmatiskt folk emellan Theiss och Donau.
- Jemappe** (Gemappe), by i Belgiska Hennegau, vid Haine fl., $\frac{1}{2}$ mil i V. från staden Mons; sl. 1792.
- Jena**, stad i Sachsen Weimar, vid Saale fl., sl. 1806.
- Jenikale**, fäste på östra udden af halfön Krim, vid norra inloppet till Kaffa sundet.
- Jermuk** (f. Hieoromax), en bifl. till Jordan från venster; sl. 636 e. Chr.
- Jerusalem**, h:stad i Juda rike i södra Palestina; int. 587 f. Chr. (Nebucadnezar), 70 e. Chr. (Titus), 1099 (Korsfaranne) och 1187 (Saladin).
- Jewel**, stad och litet område i norra Oldenburg, i V. från hafsviken Jahde; afträdes af Kejs. Alexander i Tilsiter freden till Napoleon.
- Joinvilliers**, vid gränsen af Champagne och Ile de France i Frankrike (?) sl. 1814.
- Jomsborg**, fäste på ön Usedom (?); enligt Spruner i Pommern vid Östersjön, ung. 34° long.; först. o. 1045.
- Jugrien**, ett land i Ryssland, vid norra Ural bergen, emellan öfra Petschora och Nedra Obi floderna.
- Junonia** (nya Carthago), anl. 122 f. Chr. af Cajus Gracchus på ruinerna af det gamla Carthago.
- Jülichska arfvet**, f. d. ett Hertigdöme, med h:stad Jülich, i Preussens Rhenprovinser.
- Jüterbock**, stad i Brandenburg, vid ån Rohrbach, 5 mil i N.O. från Wittenberg; sl. 1644 och 1813.
- Jönköping**, stad i Småland i Sverige, vid södra ändan af sjön Wetteren; fr. 1809.

Kaaba, en Moskée i Mecca, redan i forntiden den förnämsta bland Arabernas helgedomar.

Kabardiet, landet emellan Kaukasus fjällen och Terek fl.

Kabul, stad och rike i östra Persien, vid södra sluttningen af Hindukuh bergen.

Kadan, i N.V. Böhmen vid Eger fl., ung. 31° long.; fr. 1534.

Kagul, en å i Ryska Moldau, utfaller i den vestligaste af de sjöar, som ligga nära norra Donau stranden, österom Pruth fl.; sl. 1770.

Kaffa (Feodosia), stad på östra kusten af halfön Krim.

Kaiserslautern, fäste i mellersta delen af Rhen-Baiern; sl. 1793.

Kajana, stad i norra Finland, vid södra stranden af Koiwukoski, i Paltamo socken, nära Uleå träsk; int. 1715.

Kalisch, stad i Kriket Polen, vid Prosna fl., nära gränsen till Posen; sl. 1706, förb. 1813.

Kalka, en å i södra Ryssland, utfaller vid staden Mariopol i Asowska sjön; sl. 1224.

Kaluga, stad i Ryska gouv. Kaluga, vid öfra Oka fl.

Kaminjetz, stad i Podolien vid Dnjestr fl.

Kamtschik, liten flod, utfaller på norra sidan om Balkan i Svarta hafvet; Ryssarne 1829.

Kaptschak (Gyllene horden), ett Mongoliskt Khanat, som omfattade Krim, Astrachan, Kasan, Turan, Kaukasien och Ryssland.

Kardis, by på gränsen emellan Esthland och Liffland, i N.V. från Dorpat; fr. 1661.

Kars, fäste i Turkiska Armenien, nära Araz fl.

Karstula, kapell-kyrka i Saarijärwi socken, ung. $62^{\circ} 50'$ n.br., $42^{\circ} 30'$ long.; sl. $21/8$ 1808.

Kasan, stad i Ryska Gouv. Kasan, nära Wolga och Kama; f. d. ett Khanat, eröfr. af Ryssarne 1552.

Kaschin, stad i östra delen af Ryska Gouv. Twer, vid Kaschinka fl., nära Wolga.

Katzbach, liten bifl. till Oder i Schlesien, vid staden Liegnitz; sl. 1813.

Kaxamalka, stad i N.V. Peru, 5 mil i V. från Amazon fl., och 10 mil i N. fr. Truxillo.

Kay, i östra Brandenburg, 1 mil i V. från staden Züllichau; sl. 1759.

Kehl, fäste i Baden vid Rhen, midtemot Strassburg.

Kent, ett af Anglosachsernas sju riken i England, nu ett Grefskap, söderom Themsen, vid Nordsjön och Pas de Calais.

Kernakowski (Kärnäkoski), batterier i Sawitaipal socken i östra Finland, vid ett sund, 61° 15' n.br., 45° 30' long.; sl. 1788.

Kertsch, fäste på Krim, vid en vik af Kaffa sundet.

Kesch, stad i stora Buchariet, 6 mil i S. från Samarkand, i N. från Amu (Oxus) fl.

Kesseldorf, stad i Kriket Sachsen, 1 mil i V. från Dresden.

Kexholm, stad i östra Finland, vid Wuoksens utlopp i Ladoga.

Kiel, stad i N.Ö. Holstein, vid en fjärd af Östersjön, nära Eider kanalen; fr. 1814.

Kiew, stad i Lilla Ryssland (Ukraine), vid Dnjepr fl.; h:stad 882—1170.

Kilia nova, fäste i Ryska Moldau (Bessarabien) vid Donaus nordligaste arm.

Kinburn, fäste på vestligaste spetsen af landttungan, söderom Dnjepr-Liman, i södra Ryssland.

Kirchholm, i Liffland vid Düna fl., 2 mil i S.O. från Riga; sl. 1605.

Klagenfurth, stad i Österrikiska landskapet Kärnten, nära Drau fl.

Knäröd (Sjöröd), köping i Halland i Sverige, vid Laga ån, i Ö. från staden Laholm; fr. 1613.

Kondinien, landet emellan Ural bergen och Obi fl. söderom dess bifl. Soswa, i Ryska Asien.

Korosten (nu Iskorosti), f. d. Drewljanernas h:stad, vid Pripetz' bifl. Uscha, i östra Wolhynien, 11 mil i N. fr. Schitomir; först. 946.

Kossowa, ort i södra Serwien i Eur. Turkiet, 42° 30' n.br. 39° long.; sl. 1389 och 1448.

Kostroma, stad i Ryska Gouv. Kostroma, vid Wolga fl.

Kotbusser kretsen, kring staden Kottbuss i södra Brandenburg, vid Spreel.

Kowno, stad i Ryska Gouv. Wilna, vid Wilias förening med Niemen.

Krakau, stad i N.V. delen af Österrikiska Polen (Galizien), vid öfra Weichsel.

Krasnoj, by i Ryska gouv. Smolensk, nära Dnjepr fl., 5 mil i S.O. från Smolensk; sl. 1812.

Kulewtscha, by i Eur. Turkiet i Bulgarien, nära Kamtschik fl., 2 mil i Ö från Schumla; sl. 1829.

Kulikowska slätten, i östra delen af Ryska gouv. Tula, 53° 30' n.br., 56° long.; sl. 1380.

Kunersdorf, by i östra Brandenburg, $\frac{1}{2}$ mil i Ö. från Frankfurt an der Oder; sl. 1759.

Kutschuk Kainardschi, by i Eur. Turkiet i Bulgarien, nära Donau, 2 mil i S.O. från Silistria; fr. 1774.

Köpenhamn, Danmarks h:stad på östra kusten af ön Seeland, vid Öresund; fr. 1660, bomb. 1807.

L' Orient, stad på södra kusten af Bretagne i V. Frankrike; sjösl. 1795.

La belle Alliance, by i Süd-Brabant i Belgien, 2 mil i S. från Brüssel; träffning under Waterloo slaget 1815.

La Charité, stad i Nivernais i Frankrike, vid Loire fl. $2\frac{1}{2}$ mil i N. från Nevers.

La fère Champenoise, stad i Champagne i Frankrike, på en slätt, 4 mil i S. från Epernay; sl. 1814.

La-Hogue (Hougue), landtutde i Normandie i Frankrike, $1\frac{1}{2}$ mil i S. från Barfleur; sl. 1692.

La Rochelle, fäste i Franska kustlandet Aunis, vid en vik af Atlantiska hafvet; fr. 1573, tages från Huguenotterna 1629.

La Rothière, i Champagne i Frankrike, vid Aube fl., i Ö. från Troyes och i S. från Brienne; sl. 1814.

Lacedaemon, se Sparta.

Lacinium, en udde på östra kusten af Bruttium i södra Italien, straxt i S. från staden Croton.

Lacus Thrasymenus (Lago di Perugia), i Etruria i mellersta Italien, i V. från Tiber fl.; sl. 217 f. Chr.

Lada, grund eller holme vid kusten af Asia minor utanför fl. Maeanders utlopp i viken vid Miletus; sjösl. 496 f. Chr. NB! Enligt Spruner har mynningen af denna vik genom tillandning blifvit stängd.

Ladoga kanalen, långsmed södra stranden af Ladoga sjön, emellan floderna Wolchow och Newa.

Laffeld, i Belgiska Limburg, straxt i S.V. från staden Maastricht (vid fl. Maas); sl. 1747.

- Lahn**, en bifl. till Rhen från höger, infaller ej långt i S. från Mosels inflöde.
- Lamego**, stad i Portug. landskapet Beira, nära Duero fl.; riksd. 1143.
- Lamia** (nu Zeitun), stad i södra Thessalia, nära Sinus Maliacus; Lamiska kriget 323—322 f. Chr.
- Lancaster**, stad i Engelska grefskapet Lancashire, vid Loyne fl., nära dess utlopp i Irländska sjön.
- Landau**, fäste i Baierns Rhenprovinser, vid ån Queich, 3 mil i V. från Rhen fl.; Fransm. 1713 och 1815.
- Landrecies**, fäste i Franska Hennegau vid Sambre fl., 4 mil i Ö. från Cambray; sl. 1793 och 1794.
- Landshut**, stad i Baiern vid Isar fl.; sl. 1809.
- Landskrona**, stad i Skåne i södra Sverige, vid Öresund; sl. 1677.
- Laon**, stad i norra Ile de France i Frankrike, på en slätt emellan Aisne och Oise fl.; sl. 1594 och 1814.
- Lappo storby**, vid Lappo Moderkyrka och Lapuanjoki eller NyCarleby-å, ung. 63° n.br., 40° 40' long.; sl. 1⁴/₇ 1808.
- Larissa**, stad i Thessalien i Eur. Turkiet, vid Salambria (Peneus) fl.
- Lauenburg**, ett Tyskt Hertigdöme vid högra Elbe stranden, emellan Holstein och Mecklenberg, tillhör Danmark.
- Laufen**, stad i norra Würtemberg, vid Neckar fl., sl. 1534.
- Lauffen**, köping och slott i Schweitziska kantonen Zürich, vid Rhen fl. nära Rhenfallet; sl. 1339.
- Lausitz**, f. d. ett markgrefskap i Tyskland, vid öfra Spree och Lausitzer Neisse.
- Lauter**, liten biflod till Rhen från venster, infaller ung. 49° n.br.
- Lawa**, en å i Ingermanland, utfaller i Ladoga kanalen, straxt i Ö. från Schlüsselburg; gränsflod emellan Finland och Ryssland 1617.
- Lavinium**, stad i Latium i mellersta Italien, i S. från Rom.
- Laybach**, stad i Österrikiska landskapet Krain, vid Saves bifl. Laybach; congress 1821.
- Laziernas land** (f. Colchis), vid östra ändan af Svarta hafvet; eröfr. af Belisarius 562.
- Lech**, bifl. till Donau från höger, inom Baiern; sl. 965 och 1632.

Legnano, se Lignano.

Leicester, stad och grefskap i England, vid Trents bifl. Soane.

Leipzig, stad i N.V. Kriket Sachsen; sl. 1631, 1641 och 1813.

Leire, stad på Danska ön Seeland, vid S.V. hörnet af samma gren af Issefjord der Roeskild ligger; Hednakongarnes residens.

Lemnos (Stalimene), en ö i Aegeiska hafvet, ung. 40° n.br.

Lemo-gård, i S:t Carins socken i S.V. Finland, vid Lemo viken, $\frac{1}{2}$ mil i S. från Åbo; sl. 1808.

Leoben, stad i Österrikiska landskapet Steyermark, vid Mur fl.; fredsprel. 1797.

Leon, f. d. Konungarike i Spanien, vid mellersta Duero och dess bifloder; förenas med Castilien 1038.

Leon, se Cadiz; revol. 1820.

Leontiner, innevånarne i staden Leontini, på östra kusten af Sicilien, i N. från Megara Hybla.

Lepanto (f. Naupactos), stad i Livadia, vid inloppet till Lepanto viken; sjöslag 1571.

Lerida, fäste i Catalonien i Spanien, vid Segre fl.

Lesbos (Metelino), en ö i Aegeiska hafvet, utanför Mindre Asiens kust, vid 39° n.br.

Lessna, i Ryska gouv. Mohilew, på östra sidan om Dnjepr, nära staden Mohilew; sl. 1708.

Leuctra, i södra Boeotia i östra Hellas; sl. 371 f. Chr.

Leuthen, by i Schlesien, 2 mil i V. från staden Breslau; sl. 1757.

Lexington, stad i staten Massachusetts i Nord-America, straxt vesterom staden Boston; sl. 1775.

Leyden, stad i Süd-Holland i Nederländerna, vid en arm af Rhen.

Libanon, ett berg vid Medelhafskusten i södra Syrien.

Liberia, Neger-kolonie vid Cap Mesurado i vestra Afrika; anl. 1821 af ett sällskap i Nord-Amerika.

Liegnitz, stad i Schlesien vid Schwartz-wassers förening med Katzbach; sl. 1241 och 1760.

Lignano (Legnano), köping i Lomb. Venedig, vid Olona fl., 3 mil i N.V. från Majland, 45° 35' n.br. 26° 35' long.; sl. 1176.

Ligny, by i Belgiska landskapet Namur, 2½ mil i V. från staden Namur; sl. 1815.

Lille (l. Ryssel) stad i Franska Hennegau; int. 1708.

Lilybaeum, stad och udde på S.V. hörnet af Sicilien.

Lima, h:stad i Peru i Södra America, på en slätt nära Stilla hafvet, vid 12° sydl. br.

Limburg, ett Hertigdöme vid Maas fl.; hör dels till Belgien, dels till Nederländerna; NB! Nederl. Limburg hör till Tyska förbundet i st. f. Belgiska Luxemburg.

Lindenau, by i K:riket Sachsen, $\frac{1}{4}$ mil i V. från Leipzig; träffning under Leipziger slaget 1813.

Linköping, stad i Öster-Göthl. i Sverige, vid Stånge-å, i S. från sjön Roxen; K:möte 1152.

Linz, stad i öfra Österrike vid Donau fl.

Lissabon (Lisboa), h:stad i Portugal vid Tajos mynning; Univ. 1290—1308, jordb. 1755.

Listwen, stad i Ryska gouv. Tschernigow, vid Desnas bifl. Ruda, 51° 50' n.br. och 49° 20' long.; sl. 1024.

Ljubetsch, stad i Ryssland vid venstra stranden af Dnjepr, 51° 45' n.br.

Loano, stad i K:riket Sardinien, vid Medelhafvet, straxt i S.V. från Finale; sl. 1795.

Locri, stad i Bruttium i S.V. Italien, vid Joniska hafvet.

Lodi, stad i Lomb. Venedig, vid Adda fl.; sl. 1796.

Lodomirien, östra delen af Österrikiska Galizien, vid öfra Dnjestr fl.; Provins af Polen till 1772.

Lomza, stad i K:riket Polen, vid Narew fl.; sl. 1831.

Lonado, stad i Lomb. Venedig, nära S.V. ändan af Garda sjön; sl. 1796.

London, h:stad i England, vid Themsen; traktat 1827.

Lonjumeau, köping i Ile de France i Frankrike, 2 mil i S. från Paris; Lilla freden 1568.

Lorch, stad vid högra Rhenstranden i S.V. Nassau, 50° n.br.

Lothringen, en fransk provins vid öfra Maas och Mosel; f. d. ett Tyskt Hertigdöme; Lothringen omfattade en tid äfven Belgien och Preussens Rhenprovinser vester och söderom Rhen (Nedra Lothringen).

Louisiana, ett landskap i norra America, vesterom nedra Mississippi.

Lowositz, stad i Böhmen vid Elbe, nära Egers inflöde; sl. 1756.

Lucca, stad och Hertigdöme i öfra Italien.

Lugdunum (Lyon), stad vid Saones förening med Rhône; sl. 197 och 353 e. Chr.

Lugosch, stad i Ungern vid Temes fl.; sl. 1788.

Lund, stad i Skåne i södra Sverige; sl. 1676, fr. 1679.

Lusignan, stad i Poitou i Frankrike, vid ån Vonne, 3 mil i S.V. från Poitiers.

Lutetia Parisiorum (Paris), vid fl. Sequana (Seine); Julianus Kejsare 360.

Lutter am Barenberge, stad i Braunschweig i Tyskland; sl. 1626.

Luxemburg, stad och Storhertigdöme, hvaraf vestra delen hör till Belgien, den östra med staden till Nederländerna och Tyska förbundet.

Lübeck, fri Riksstad i Tyskland, vid Trave fl., 2 mil från dess utlopp i Östersjön; fr. 1629, sl. 1806; f. d. hufvudort i Hanse förbundet.

Lüneburg, stad vid Ilmenau fl. i Hannover, nära Elbe.

Lüneville, stad i Lothringen i Frankrike, nära Meurthe fl.; fr. 1801.

Lüttich, stad och landskap i Belgien, vid Maas fl.; Kejsar Henrik IV † 1106.

Lützen, stad i Preussiska Sachsen, 3 mil i S.V. från Leipzig; sl. 1632 och 1813.

Lydia, mellersta delen af vestra Asia minor, emellan berget Temnus och fl. Maeander.

Lyon, stad i Frankrike vid Saones förening med Rhône; K:möte 1245 och 1274.

Löwen, stad i Süd-Brabant i Belgien, vid Dyle fl., 3 mil i Ö. från staden Brüssel; sl. 891 och 1793.

Maciejowice, stad i K:riket Polen, vid Weichsel fl., i S.S.O. från Warschau; sl. 1794.

Madeira, den största bland norra Canariska öarne i Atlantiska hafvet, utanför N.V. Afrika.

Madrid, h:stad i Spanien, på en slätt i Nya Castilien, vid ån Manzanares, i N. från Tajo fl.; fr. 1526.

Mafra, stad med ett Kongl. slott i Portugal, 4 mil i N.V. från Lissabon.

Magdeburg, starkt fäste i Preussiska Sachsen vid Elbe; Tilly 1631.

Magnano, by i Lomb. Venedig, emellan Mantua och Verona, nära Verona; sl. 1799.

Magnesia, stad i Lydia i Asia minor, vid fl. Hermus och foten af mons Sipylus; sl. 190 f. Chr.

Maholm, i Ryska prov. Esthland, vid Finska viken, 9 mil i V. från staden Narwa; sl. 1501.

Majland (Milano), stad i Lomb. Venedig, vid kanalen emellan Ticino och Adda; f. d. ett Hertigdöme.

Maine, en provins i Frankrike vid Loir, Sarthe och Mayenne.

Mainz (Mayence), stad i Hessen-Darmstadt, vid venstra Rhenstranden, nästan midtemot Mains inflöde; f. d. ett andligt Kurfurstendöme.

Maipo, en flod i Chili i Södra America, utfaller vid 33° 30' sydl. br. i Stilla hafvet; sl. 1818.

Malazkerd, vid Euphrats källor i Armenien, i N. från sjön Wan; sl. 1071.

Mallaga, stad i Granada i södra Spanien, vid Medelhafvet.

Mallorca, den största bland Baleariska öarne i Medelhafvet utanför Spanien.

Malo-Jaroslavetz, stad i Ryska gouv. Kaluga, 3 mil i S. från Borowsk; sl. 1812.

Malplaquet, by i Franska Hennegau, vid Belgiska gränsen, nära Sambre fl.; sl. 1709.

Malta, ö i Medelhafvet, midtemot södra hörnet af Sicilien, ung. 10 mil i S. derifrån; Joh. Ridd. 1530—1798, Engl. 1800.

Mamertiner, Agathocles legda, och efter hans död afskedade trupper.

Mangalore, stad på vestra kusten af Dekan, vid Indiska hafvet, 13° n.br.; fr. 1784.

Manila, h:stad på ön Luzon, den största bland Philippinerna, i Ost-Indiska skärgården, 140° long.

Mannheim, stad i Baden, vid Neckars inflöde i Rhen.

Mansfeld, f. d. Hertigdöme i Sachsiska kretsen, vester om Saale fl., i trakten af Eisleben; hör nu till Preussen.

Mansurah, fäste i Nedra Egypten vid Nilen, 10 mil i S. från Damiette; Ludvig IX fången 1250.

Mantineia, i östra Arcadia på Peloponnesus, i V. från Argos; sl. 362 f. Chr.

Mantua, befästad stad i Lomb. Venedig, på holmar i Mincio fl., som här bildar ett träsk.

Marathon, i N.Ö. Attica i Hellas, nära hafvet; sl. 480 f. Chr.

Marburg, stad i Kur-Hessen, vid Lahn fl.; religions-samtal 1529.

Marca Hispanica, landet emellan Pyreneerna och Ebro.

Marchegg, stad i nedra Österrike, vid March fl., 2 mil ofvanför dess förenig med Donau; sl. 1278.

Marcomanner, ett Germaniskt folkförbund; bodde emellan Rhen, Mayn och Donau; derefter i Böhmen, derifrån de utbredde sitt välde ända in i Romerska riket.

Mareb, hufvudort i ett Arabiskt distrikt i Yemen.

Marengo, by i K:riket Sardinien, vid Bormida fl., nära Alessandria; sl. 1800.

Marffé, stad i norra delen af Franska prov. Champagne, 1 mil i V. från Sedan, vid Maas fl.; sl. 1641.

Marienburg, fäste i Belgiska landskapet Namur, på slätten emellan Sambre och Maas.

Marienburg, stad i Vest-Preussen vid Oder-mynningen Nogat; Tyska-ordens säte från 1309.

Marignano, i Lomb. Venedig, midtemellan Lodi och Milano; sl. 1515.

Mark, f. d. litet Furstendöme i Westphaliska kretsen, vid mellersta Ruhr fl., 25° long.

Marokko, sultanat i N.V. Afrika; Scheriferna 1550.

Marsaglia (Marsiglia), köping i Piemont i K:riket Sardinien, 1 mil i N.O. från Mondovi; sl. 1693.

Marstonmoore, i N.Ö. England, 1 mil i N. från York vid Ouse fl.; sl. 1644.

Martinique, en ö bland Små Antillerna i Vest-Indien, 15° n.br.

Martinistie, i N.Ö. Wallachiet vid Sereths bifl. Rimnik; sl. 1789.

Masanderan (f. Hyrcania), S.Ö. kustlandet vid Kaspiska hafvet.

Masowien, landet vid mellersta Weichsel och dess bifloder: Bzura, Wkra, Narew och Bug till Pilica i söder.

Massa Carrara, ett Italienskt Hertigdöme, på södra sidan om Apenninerna; tillhör Modena.

Massageter, ett Skythiskt folk, som bodde österom Aral sjön.

Massilia (Marseille), stad i södra Gallia vid Medelhafvet.

Mathildas († 1115) **arfländer**, Tuscien (Toscana), Modena och besittningar vid nedra Po.

- Matten**, i kantonen Graubündten i Schweiz (?) sl. 1799.
- Maupertuis**, straxt i Ö. från staden Poitiers i Poitou i Frankrike; sl. 1356.
- Mawaralnahar**, en del af Stora Buchariet (Tatariet) vid Amu's bifl. Sogdh.
- Maxen**, by i K:riket Sachsen, 2 mil i S.S.O. från Dresden; sl. 1759.
- Mecca**, h:ort i landskapet Hedschas i vestra Arabien, 22° n.br., en dagsresa från Röda hafvet.
- Medellin**, stad i Estremadura i Spanien, 2 mil i Ö. från Merida, nära Guadiana fl.; sl. 1809.
- Media** (Adserbidsjan och Irak Adshemi), landet Vester och Sydvest om Kaspiska hafvet, emellan Araxes fl. i norr, Montes Caspii och Zagros i V. och S.V., stora öknerna i Ö. och S.O.
- Medina** (Yatschreb), stad i Hedschas i vestra Arabien, 25° n.br., 3 dagsresor från Röda hafvet.
- Medina del Rio Secco**, stad i Leon i Spanien, vid en bifl. till Duero, 6 mil i N.V. från Valladolid; sl. 1808.
- Megalopolis**, stad i södra Arcadia på Peloponnesus, anl. af Epaminondas; sl. 330 f. Chr.
- Meissen**, stad i K:riket Sachsen vid Elbe fl.; f. d. ett Mark-grefskap.
- Melun**, stad i Ile de France i Frankrike, vid Seine fl. i S.O. från Paris.
- Memmingen**, stad i S.V. Baiern, nära Iller fl.; sl. 1800.
- Memphis**, stad i norra delen af mellersta Egypten, vid venstra Nilstranden.
- Menin**, fäste i Belgiska Flandern vid Lys fl., nära Frankrikes gräns.
- Mercien**, ett af Anglo-sachsarnes sju riken i England, omfattade hela det inre landet, emellan Themsen i S., Severn fl. i V., en linee från Liverpool till Humber i N., Ostangeln och Estsex i Ö.
- Meroë**, en uråldrig stat i Nubien i Afrika, antages hafva legat emellan Nilfloden och dess bifl. Atbara (Tacazze).
- Merseburg**, stad i Preussiska Sachsen, vid Saale fl.; sl. 933.
- Méry**, stad i Champagne i Frankrike, vid Seine fl., 4 mil i N.V. från Troyes; sl. 1814.

Mesopotamia (Al Dschesirah), landet emellan Euphrat och Tigris, ända till ung. 33° n.br. i söder.

Messana (Messina), stad på Sicilien vid Fretum Siculum (Faro di Messina).

Metaurus, liten flod, som utfaller i Adriatiska hafvet från Umbria i öfra Italien; sl. 207 f. Chr.

Metz, fäste i Lothringen i Frankrike, vid Mosel fl.

Middelburg, stad på ön Walcheren, vid Scheldes mynning, i Nederl. landskapet Seeland; int. 1809.

Milano, se Majland.

Miletus, stad i N.V. Caria i Asia minor, vid fl. Maeander, nära dess utlopp; uppror 502—496 f. Chr.; se Lada.

Millesimo, köping i södra Piemont i K:riket Sardinien, vid ån Bormida, 4 mil i Ö, från Mondovi; sl. 1796.

Minden, stad i N.Ö. delen af Preussiska Westphalen, vid Weser; sl. 1759.

Mingrelien, Kaukasus södra sluttning mot Svarta hafvet till fl. Rion (Phasis).

Minorca, en af Baleariska öarne i Medelhafvet, utanför Spanien.

Minsk, stad i Ryska gouv. Minsk, vid en bifl. till Beresina.

Minturnae, stad vid fl. Liris utlopp i Medelhafvet, i södra Latium i Italien.

Misenum, en udde i Campania i mellersta Italien, västerom Neapel.

Missolonghi, fäste i S.V. Livadia (Hellas) i Grekland, vid Patras viken.

Mitylene, stad på östra kusten af ön Lesbos i Aegeiska hafvet.

Moabiter, ett folk, som bodde österom Döda hafvet i södra Palestina, söderom Arnon fl., tidtals äfven beherrskande landet norrom Arnon.

Modena, Hertigdöme i öfra Italien, emellan Po och dess bifloder Enza och Panaro; h:staden Modena (Mutina) ligger vid en kanal emellan Secchia och Panaro.

Moeris, en med människokraft gräfvnen sjö i mellersta Egypten, i V. från Nilen, S.S.V. från Memphis.

Moguntiacum (Mainz); Alexander Severus † 235.

Moguls rike, emellan fl. Sind, Himalaya och Buramputer, till 20° n.br. i söder; stiftas 1519—1525 af Babur, Sultan i Kabul.

- Mohacz**, stad i Ungern vid högra Donaustranden, 46° n.br.; sl. 1526 och 1687.
- Mohrungen**, stad i Ost-Preussen, 5 mil i S.O. från Elbing; sl. 1807.
- Mollwitz**, by i Schlesien, 1 mil i V. från Brieg (vid Oder), 5 mil i S.O. från Breslau; sl. 1741.
- Moncontour**, i Poitou i Frankrike, 6 mil i N.V. från Poitiers, vid gränsen af Depart. 47 och 48; sl. 1569.
- Mondovi**, stad i södra Piemont i K:riket Sardinien, vid Tanaros bifl. Ellero; sl. 1796.
- Mons** (Bergen), stad i Belgiska Hennegau, nära Frankrikes gräns.
- Montauban**, stad i Guienne i Frankrike, vid Tara fl., i N. från Toulouse.
- Mont Cassel**, stad i Franska Flandern, 2 $\frac{1}{2}$ mil i S. från Dünkirchen; sl. 1677.
- Montebello**, stad i Lomb. Venedig, 4 mil i O.N.O. från Verona; sl. 1800.
- Monte Cassino**, ett berg i K:riket Neapel, 1 $\frac{1}{2}$ mil i N.O. från Ponte-Corvo; Benediktiner kloster 530.
- Montenegriner**, ett litet sjelfständigt folk i N.V. hörnet af Albanien i Europ. Turkiet.
- Montenotte**, by i södra Piemont i K:riket Sardinien, 5 mil i V. från Genua; sl. 1796.
- Montereau**, stad i södra Ile de France i Frankrike, vid Yonnes förening med Seine; sl. 1814.
- Montesa**, stad i södra Valencia, i Spanien, 2 mil i V. från staden S:t Felipe; Montesa-orden.
- Monte-Video**, h:stad i staten Uruguay i Södra America, på norra sidan om La Platas mynning.
- Montferrat**, f. d. ett Hertigdöme i norra Italien, vid Po, nedra Tanaro och Bormida fl.; hör till K:riket Sardinien.
- Montlheri**, stad i Ile de France i Frankrike, 3 mil i S. från Paris; sl. 1645.
- Montmartre**, by invid Paris, på norra sidan; sl. 1814.
- Montmirail**, stad i vestra Champagne i Frankrike, 5 mil i S.V. från Epernay; sl. 1814.
- Mont S:t Jean**, by i Süd-Brabant i Belgien, 1 $\frac{3}{4}$ mil i S. från Brüssel; träffning under Waterloo slaget 1815.
- Mooker heden**, söderom Nimwegen i Nederl., emellan Waal och Maas; sl. 1575 (1574).

Morgarten, by i södra delen af Kantonen Zug i Schweiz; sl. 1315.

Moschaisk, stad i Ryssland vid fl. Moskwa, i V. från staden Moskwa; sl. 1812.

Moskwa, andra h:staden i Ryssland, vid Okas bifl. Moskwa; anl. 1147, residensstad 1328—1703, Polackarne 1612, stillet. 1619, fr. 1686, Napoleon 1812.

Moss, stad i södra Norrige, vid östra stranden af Christiania fjord; conv. 1814.

Mosul, stad i Mesopotamia (Al Dschesirah) vid högra stranden af Tigris.

Mstislaw, provins af Polen till 1772, ung. det nuv. Ryska gouv. Mohilew, vid öfra Dnjepr.

Munda, fäste i södra Hispania Baetica nära Medelhafvet, 13° long. sl. 45 f. Chr.

Murom, stad och f. d. Furstendöme, i Ryska gouv. Wladimir vid Oka.

Mursa (Essek), stad i Pannonia, vid fl. Dravus, nära dess förening med Danubius; sl. 351 e. Chr.

Murten, stad i kantonen Freiburg i Schweiz, vid N.Ö. ändan af sjön Murten; sl. 1476.

Murviedro (f. Saguntum), stad i Valencia i Spanien, vid Medelhafvet, 3 mil i N. från staden Valencia.

Mutina (Modena), stad i Cispadana i norra Italien.

Mühlberg, stad i Preussiska Sachsen, vid Elbe fl., nära gränsen af K:riket Sachsen; sl. 1547.

Mühldorf, stad i S.Ö. Baiern, vid Inn fl.; sl. 1322.

Mühlhausen, stad i södra Elsass i Frankrike, vid Ill fl., 4 mil i N.V. från Basel; sl. 1674.

Mühlhausen, stad i Preussiska Sachsen, vid Unstrutt fl., i N.V. från Erfurt; Thomas Münzer 1525.

Münster, stad i Preussiska Westphalen, nära Ems fl., 52° n.br.; Westphaliska freden 1648.

Mycale, udde på södra kusten af Lydia i Asia minor, i N.V. från staden Miletus; sl. 479 f. Chr.

Mylae, stad på kusten af norra Sicilien, 33° long; sjösl. 260 f. Chr.

Myos Hormos (nu Kosseir?), hamn vid Röda hafvet i öfra Egypten, 26° n.br.

Mysore, stad och stat i södra delen af Vestra Indiska halfön.

Möckern, by i Kriket Sachsen, $\frac{1}{2}$ mil i N.V. från Leipzig; träffning under Leipziger-slaget 1813.

Mörs, f. d. ett Tyskt Furstendöme vid venstra Rhenstranden, midtemot Ruhrs inflöde; hör till Preussen.

Mösskirch, stad i S.Ö. Baden, vid en bifl. till Donau, nära gränsen till Hohenzollern; sl. 1800.

Naissus (Nissa), stad i Turkiska Servien, vid Mörawas bifl. Nissawa; Claudius Gothicus besegrar Götherna 268.

Nakitschewan, stad i Ryska Armenien, nära Arass fl. 63° long.

Namur, stad i Belgien vid Sambres förening med Maas.

Nancy, stad i Löthringen i Frankrike, vid Mosels bifl. Meurthe; sl. 1477.

Nangis, stad i södra Ile de France i Frankrike, 3 mil i Ö. från Melun; sl. 1814.

Nantes, stad i Bretagne i Frankrike, vid Loire fl.; Nantesiska ediktet 1598—1685.

Nantwich, stad i Engelska grefskapet Chester, 4 mil i S.O. från staden Chester (i S. från Liverpool); sl. 1644.

Narbo Martius (Narbonne), stad i södra delen af Gallia Narbonensis, vid Medelhafvet.

Narwa, stad i Ryska prov. Esthland, vid Narowas utlopp i Finska viken; sl. 1700.

Naseby, by i Engelska grefskapet Northampton, $1\frac{1}{2}$ mil i N. från staden Northampton; sl. 1645.

Naucratis, stad i nedra Egypten, vid Nilarmen Bolbitinum.

Naupactus (Lepanto), stad i Ozoliska Locrernas land i mellersta Hellas, vid inl. till Sinus Corinthiacus.

Navarino (f. Pylos), fäste och hamn på S.V. kusten af halfön Morea i Grekland; sl. 1827.

Neerwinden, by i Süd-Brabant i Belgien, 2 mil i S.O. från Löwen; sl. 1693 och 1793.

Negapatnam, stad på kusten Coromandel, på vestra Indiska halfön, vid Kavery flodens mynning.

Negerländerna (Nigritia, nu Sudan), landet söderom Sahara öknen, vid Niger floden i Afrika.

Nehawend, stad i Irak Adshemi (Media), i S. från Hamadan (Ecbatana), 34° n.br., 66° long.; sl. 642, Araberna fullborda eröfringen af Persien.

Nemours, stad i södra Isle de France i Frankrike, 2 mil

i S. från Fontainebleau, vid Loing fl.; edikt 1585; h:stad i ett f. d. Hertigdöme med samma namn.

Neu-Brandenburg, stad i norra delen af Mecklenburg Strelitz; kap. 1631.

Neuhäusel, stad i N.V. Ungern, vid Neutra fl., 3 mil i N. från Komorn (vid Donau); int. 1663.

Neustrien, Frankernas land vesterom Maas fl., till Atlantiska hafvet.

Newark, stad i Engelska grefskapet Nottingham, vid en arm af Trent fl., 3 mil i N.O. från Nottingham.

Newburn, i N.V. England vid Tyne fl., 1 mil i V. från Newcastle; sl. 1640.

Newbury, stad i södra England, 5 mil i S. från Oxford; sl. 1644.

Newcastle, stad i N.Ö. England, vid Tyne fl., nära dess utflöde i Nord-Sjön.

New Foundland, en stor ö vid Nord-Americas östra kust, österom Lorenzo viken.

New Orleans, stad Nord-America, vid Mississippi flodens delta; sl. 1814.

New York, stad i Nord-Amerikanska staten New York, vid Hudson flodens utlopp i Atlantiska hafvet.

Nevers, stad i Nivernais i Frankrike, vid Loire fl.

Nicaea (Isnik), stad vid sjön Ascanius i vestra Bithynia i Asia minor; K:möte 325, Grekiskt rike 1206—1261.

Nicomedia (Ismid), h:stad i Bithynia i Asia minor, vid en vik af Propontis; Diocletiani residens.

Nicopolis, stad i Armenia minor, 40° n.br., 65° long.; sl. 66 f. Chr.

Nicopolis, stad i Bulgarien, vid södra Donaustranden, midtemot Alutas inflöde; sl. 1396.

Niemecz, i Ryska Gouv. Wilna, vid Wilia fl., 3 mil i N.O. från staden Wilna; vapenhvila 1656.

Nimwegen, stad i Geldern i Nederl., vid Rhenarmen Wahl; fr. 1678—1679.

Ninive, *det gamla* antages hafva legat vid Tigris fl., i de trakter, der sedermera Seleucia på högra och Ctesiphon på venstra Tigrisstranden lågo, och nu, några mil i N.V. Bagdad; *det nya Ninive* låg högre upp vid Tigris, der staden Mosul nu ligger.

Nischnej Nowgorod (Nischegorod), stad i Ryssland vid Okas förening med Wolga.

Nisibis, fäste i öfra Mesopotamien vid Euphrats bifl. Chaboras.

Nissa, se Naissus.

Nive, liten flod i S.V. Frankrike, förenar sig med Adour vid staden Bayonne.

Nizza, stad och grefskap i S.V. Kriket Sardinien; staden ligger vid Paglianos utlopp i Medelhafvet, helt nära Franska gränsen; vapenhvila 1538.

Nocera, vid foten af berget Vesuvius i Campania i Italien; sl. 553.

Noirmoutier, liten ö vid Franska kusten, straxt i S. från Loirens mynning; landst. 1795.

Nollendorf, by i norra Böhmen, $1\frac{1}{2}$ mil i N. från Aussig (vid Elbe); sl. 1813.

Noreja, stad i Noricum, emellan öfra Mur och Drau floderna; sl. 113 f. Chr.

Noricum, landet emellan fl. Aenus (Inn) i V., Danubius (Donau) i N., mons Cetius (Kahlenberg, vesterom Wien) och Pannonia i Ö., till floderna Dravus och Savus i S.

Normandie, en provins i N.V. Frankrike, vid Engelska kanalen.

Northumberland, ett af Anglosachsarnes sju riken i England, N.Ö. delen af landet till Humber fl. i Söder.

Notium, stad på S.V. ändan af ön Chios; sl. 407 f. Chr.

Novara, stad i Sardiniska Majland, i S. från Lago Maggiore; sl. 1513.

Novi, stad i S.Ö. delen af Kriket Sardinien, i N.N.V. från Genua; sl. 1799.

Nowgorod sewerskij, stad i Ryska gouv. Tschernigow, i Ukraine, vid Desna fl.

Nowgorod welikij, stad i N.V. Ryssland, vid norra ändan af sjön Ilmen och Wolchow fl.; Ryssl. h:stad 862—882.

Nowogrodek, landet emellan öfra Niemen och Pripetz; provins af Polen till 1793.

Noyon, stad i norra Ile de France i Frankrike, 3 mil i N.V. från Compiègne, nära Oise fl.; traktat 1516.

Numantia, stad i Hispania Tarraconensis, vid öfra Duarius (Duero); först. 133 f. Chr.

Numidia (propria), landet emellan Ampsaga och Tusca floderna i Norra Afrika; Massinissas och sedan Jugurthas rike.

Nur, stad i Kriket Polen vid Bug fl.; sl. 1831.

Nürnberg, stad i Baiern, vid Pregnitz fl.; Rel. fred 1532; f. d. h:stad i Franken.

Nya Granada, en republik i Södra America, vid Cauca och Magdalena fl.

Nyborg, stad på östra sidan af Danska ön Fyen, vid Stora Belt; sl. 1659.

Nymfenburg, köping med Kongl. slott i Baiern, $\frac{1}{2}$ mil i V. från München; förlikn. 1741.

Nystad, stad i Nykyrka socken i vestra delen af Egentliga Finland, vid Bottniska viken; fr. 1721.

Näfels, köping i kantonen Glarus i Schweiz, vid fl. Linth, i N. från staden Glarus; sl. 1389.

Nördlingen, stad i Baiern, vid en liten bifl. till Donau, nära gränsen till Würtemberg; sl. 1634 och 1646.

Obdorien, landet vid nedersta Obi i Ryska Asien, vid norra Ishafvet.

Occana, stad i Nya Castilien i Spanien, 2 mil i S.O. från Aranjuez (vid Tajo); sl. 1809.

Odensee, stad på Danska ön Fyen, nära en vik af Stora Belt.

Odryser, ett mäktigt folk i det inre Thracien, beherrskade en tid landet från Aegeiska hafvet till Ister (Donau).

Ofen (Buda), stad i Ungern vid högra Donaustranden, midtemot Pesth.

Oliwa, köping med ett kloster i West-Preussen nära Östersjön, 2 mil i N.V. från Danzig; fr. 1660.

Olivenza, fäste i S.V. Estremadura i Spanien, nära Guadiana fl.

Olkijoki, by i norra Österbotten i Finland, nära Bottniska viken, emellan Brahestad och Siikajoki kyrka; conv. $\frac{19}{11}$ 1808.

Olympia, stad i Elis på Peloponnesus, vid fl. Alpheus; Olympiska spelen (776 f. Chr.).

Olynthus, stad i södra Macedonia, vid en vik på halfön Chalcidice; int. 348 f. Chr.

Ophir, det guldrika Österlandet (Indien?).

Oporto, stad i Portugal, vid Dueros utlopp i Atl. hafvet.

Oranien (Orange), f. d. ett Furstendöme i södra Frankrike, vid östra stranden af Rhône fl., 44° 10' n.br.

- Oraniska arfvet**, spridda delar af nuvarande Nassau.
- Orawais**, kapellkyrka i södra Österbotten i Finland, vid Orawais fjärden af Bottniska viken, 63° 15' n.br. 40° long.; sl. $14\frac{1}{9}$ 1808.
- Orchomenus**, i Bocotia i Hellas, nära sjön Copais och fl. Cephissus; sl. 86 f. Chr.
- Orechowetz** (Nöteborg, Pähkinäsaari, nu Schlüsselburg). vid Newa fl:s utflöde ur Ladoga; fr. 1323.
- Orleans**, stad i Orleanais i Frankrike vid Loire fl.; Johanna d' Arc 1429.
- Ormus**, stad på en likanämd saltklippa, i Ormus sundet, vid inloppet till Persiska viken.
- Orsowa**, *det gamla*, fäste i S.Ö. Ungern vid Donau, midtemot *det nya* Orsowa.
- Orthez**, stad i Franska Navarra, vid Adours bifl. Gave de Pau, 7 mil i Ö. från Bayonne; sl. 1814.
- Osnabrück**, stad i S.V. Hannover, vid Ems bifl. Hase.
- Ostangeln**, ett af Anglosachsernas sju riken i England, östra delen af landet, grefskapen Norfolk, Suffolk och Cambridge, emellan 52° och 53° n.br.
- Ostende**, stad i Belgiska Flandern, vid Nordsjön, belägras 1601—1604.
- Ost-Friesland**, halfön emellan Ems och Wesers mynnigar.
- Ost-Galizien**, prov. af Polen till 1772, västra delen af Österrikiska Galizien, emellan Weichsel och dess bifl. San.
- Ostia**, stad och hamn i Latium i mellersta Italien, vid Tiberns mynning.
- Ostphalen**, landet emellan Weser och Elbe, södra och östra delen af riket Hannover.
- Ostrach**, i Hohenzollern Sigmaringen, söderom Donau; sl. 1799.
- Ostrolenka**, stad i norra K:riket Polen vid Narew fl.; sl. 1831.
- Otranto**, stad i södra Puglia i K:riket Neapel, vid inloppet till Adriatiska hafvet; Turkarne 1480.
- Otschakow**, stad i Ryska gouv. Cherson, vid Dnjepr Liman; int. 1737 och 1788.
- Oudenarde**, stad i Belgiska Flandern, vid Schelde fl., i S. från Gent; sl. 1708.
- Ouessant**, liten ö vid västra kusten af Bretagne i Frankrike, utanför staden Brest; sjösl. 1794.

Ourique, stad i södra Alentejo i Portugal, på en slätt 6 mil i V. från Mertsh (vid Guadiana); sl. 1139.

Owrutsch, fäste i Drewljanernas land, i N.Ö. Wolhynien, 16 mil i N. från Schitomir.

Oxford, stad i södra England, vid Themsens källfl. Isis.

Paderborn, stad i Preussiska Westphalen, nära Lippes källor.

Padua, stad i Lomb. Venedig, vid Bacchigliones förening med Brenta, nära dess utlopp.

Paeonier, ett folk i norra Macedonien på Alexanders tid.

Palestina, landet emellan Libanon och Döda hafvet, Syriskä öknerna och Medelhafvet.

Palmyra (Tadmor), stad i Syriskä öknerna, 34° 25' n.br., 56° long.; först. 273 e. Chr.

Palus Maeotis, nu Asowska sjön.

Pampelona, stad i Spanska Navarra, vid Aragons bifl. Argo.

Panama, stad i mellersta America, vid Panama viken af Stilla hafvet, på Panama näset; hör till staten Nya Granada.

Pandosia, stad i norra Bruttium i södra Italien, vid fl. Acheron; sl. 280 f. Chr.

Pannonia, emellan Donau i N. och Ö., Savus fl. i S., Noricum i V.

Paris (f. Lutetia Parisiorum), h:stad i Frankrike, vid Seine; fr. 1783 (Versailles), 1814 och 1815.

Parkkumäki, by i Rantasalmi socken i östra Finland, 62° n.br., 46° long.; sl. 1789.

Parma, stad i Hertigdömet Parma i norra Italien; sl. 1734.

Parnassus, namnkunnigt berg i Phocis i Hellas, söderom fl. Cephissus.

Parsdorf, by i Baiern, 2 mil i Ö. från München; stillet. 1800.

Parthien, egentligen landet österom Media; gränsade under sin mäktigaste period till Euphrat i V., Högasien och Indien i Ö.

Pasargada, i Persis vid Cyrus fl., i N. från Persepolis; sl. 560 f. Chr.

Passaro, liten ö med ett kastell, vid Siciliens S.Ö. udde (cap Passaro); sjösl. 1718.

Passarowitz, stad i norra Servien, i Eur. Turkiet, 2 mil i S.O. från Morawas förening med Donau; fr. 1718.

Passau, stad i östra Baiern, vid Inns förening med Donau; fördrag 1552.

Passewalk, stad i Pommern, vid fl. Ucker, 5 mil i V. från Stettin; sl. 1806.

Pattala, stad vid Indus fl., nära dess utlopp.

Pataniska riket, i Indien vid Ganges (?); Tamerlan 1398.

Pavia, stad i Lomb. Venedig, vid Ticino fl., $\frac{1}{2}$ mil ofvanom dess förening med Po; Longobardernas residens 572—774; sl. 1525.

Peene floden utfaller genom vestra Pommern i das Haff.

Pella, h:stad i Macedonien, nära fl. Axios och Sinus Thermaicus.

Pellingen, i södra delen af Preussens Rhenprov., $1\frac{1}{2}$ mil i S. från staden Trier, sl. 1792.

Pelusium, stad i nedra Egypten, vid Medelhafvet och Nilarmen Pelusiacum; sl. 525 f. Chr.

Perejaslawl, stad och f. d. Furstendöme i nuv. Ryska gouv. Kiew, vid Dnjepr, 50° n.br.

Perekop, stad i södra Ryssland på näset, som förenar halfön Krim med fasta landet; sl. 1698.

Pergamum, h:stad i riket Pergamus, i södra Mysia i Asia minor.

Perinthus (Heraklea, nu Erekli), stad i södra Thracia, vid Propontis.

Perm, stad i östra Ryssland, vid fl. Kama.

Peronne, stad i Picardie i Frankrike, vid Somme fl., 6 mil i Ö. från Amiens.

Persepolis, Persiska konungarnes begrafningsstad i Persis; 30° n.br.

Persis, ett landskap i Asien, österom Sinus Persicus.

Peru, ett rike i Södra Amerika, vid Stilla hafvet, emellan sjön Titicaca och Marannon fl.

Perusium, stad i Etruria i öfra Italien, emellan fl. Tiberis och lacus Trasimenus; Perusinska kriget 41 f. Chr.

Peterwardein, fäste i östra Slavonien, vid Donau; sl. 1716.

Petschenäger, ett Turkiskt folk, vid Don, Svarta hafvet, Donau och Theiss efter år 900.

Pfaltz, öfra, f. d. ett Tyskt landskap, vesterom Böhmerwald, i S. från Fichtelberget; *Kurpfaltz*, ung. det nuv. Rhen-Baiern.

Pharsalus, i Thessalia vid Peneus bifl. Apidamus; sl. 48 f. Chr.

Pharus, lystorn på en holme, vid den yttre hamnen till staden Alexandria i nedra Egypten.

Pherae, stad i Thessalia Pelasgiotis.

Philadelphia, stad i staten Pennsylvanien i Nord-Amerika, vid Delaware fl.

Philenorum arae, Carthagos östra gränsmärke, vid Syrtis major.

Philippeville, fäste i Belgiska landskapet Namur, på slätten emellan Sambre och Maas.

Philippi, stad i östra Macedonia, nära Aegeiska hafvet, i N.O. från Amphipolis; sl. 42 f. Chr.

Philippopolis, stad i Thracien, vid öfra Hebrus (Maritza) fl.; sl. 251 e. Chr.

Philippsburg, stad och f. d. fäste i norra Baden, vid Rhen fl.

Philisteer, ett folk vid S.V. kusten af Palestina, vid Medelhafvet.

Phocaea, stad i norra Lydia i Asia minor, vid Aegeiska hafvet.

Phoenicia, ett smalt kustland i Asien, emellan berget Libanon och Medelhafvet.

Phrygia, hela inre delen af Asia minor, söderom fl. Sangarius och mellersta Halys, till berget Taurus i S.O.

Piacenza, stad i Hertigd. Parma i Italien, vid Po; K:möte 1095, sl. 1746.

Pictet, det norra Britanniens inneånare, så kallade emedan de tatuerade (målade) sitt ansigte.

Piemont, hufvuddelen af Kriket Sardinien österom Alperna, till fl. Sesia och Tanaro i Ö.

Pignerol, stad i Piemont, i N.O. från Monte Viso, vid en bifl. till Po.

Pillnitz, by i Kriket Sachsen vid Elbe fl., $1\frac{1}{4}$ mil i S.O. från Dresden; congress 1791.

Pilten, stad i norra Curland, vid ån Windau, 2 mil i S.O. från staden Windau; f. d. Biskopsstift.

Pinneberg, stad i södra Hertigd. Holstein, 2 mil i N.O. från Hamburg; fördrag 1679.

Piombino, stad och f. d. furstendöme i Toscana i Italien, vid Medelhafvet.

Piraeus, en tredubbel befästad hamn till Athen i Attica, vid Sinus Saronicus.

Pirna, stad i K:riket Sachsen, vid Elbe, i S.O. från Dresden; Sachsiska hären 1756.

Pisa, stad i N.V. Toscana i Italien, vid Arno fl.; K:möte 1409.

Pistoria, i norra Etrurien, vid foten af Apenninerna; sl. 62 f. Chr.

Plassey, stad i Bengalen, vid Ganges delta, 15 mil i N. från Calcutta; sl. 1757.

Plataea, stad i S.V. Boeotia i Hellas, vid foten af berget Cytheron; sl. 479 f. Chr.

Plattsburg, stad i staten New-York i Nord-America, vid vestra stranden af sjön Clamplain, emellan staterna New-York och Vermont; sjösl. 1814.

Pleskow, se Pskow.

Podolien, f. d. ett woiwodskap i Lilla Polen, emellan Dnjestr och öfra Bug; hör till Ryssland.

Poischwitz, stad i Schlesien, i S. från Liegnitz, 51° n.br.; stillest. 1813.

Poitiers, stad i Poitou i Frankrike, vid fl. Clain; sl. 1356.

Poitou, en provins i vestra Frankrike, söderom Loire fl.

Polangen, stad i Ryska gouv. Kowno, vid Östersjön och Preussens gräns.

Pollentia, i Gallia cispadana, vesterom fl. Tanarus; sl. 403 e. Chr.

Polotzk, stad i Ryska gouv. Witebsk, vid Duna fl.

Polska Preussen, största delen af West-Preussen och delar af Ost-Preussen; provins af Polen till 1772.

Pomerellen, N.V. delen af West-Preussen; provins af Polen till 1772.

Pommern, landet vid södra Östersjökusten, på hvardera sidan om Nedra Oder.

Pompeji, stad i Campania i mellersta Italien, vid södra foten af Vesuvius; först. vid Vesuvii utbrott 79 e. Chr.

Pons Trajani, en brygga öfver Donau, emellan Moesia och Dacia, 40° 10' long.

Ponte-Corvo, stad och litet furstendöme vid Garigliano fl., i K:riket Neapel; tillhör kyrkostaten.

Pontinska träskan i södra Latium, i Italien.

Pontus, ett rike i Asia minor, vid S.Ö. kusten af Svarta hafvet, emellan Phasis och Halys fl.

Porte au Prince, h:stad på ön Haiti (Domingo) i West-Indien, i fonden af en stor bugt på vestra sidan af ön.

Porto Santo, en ö i Atlantiska hafvet, tätt invid Madeira.

Poti, fäste i södra Mingrelien, vid Rion (Phasis) flodens utflöde i Svarta hafvet.

Potidaea, stad i södra Macedonia på näset, som förenar halfön Pallene med Chalcidice.

Praeneste, stad i norra Latium i Italien, i Ö. från Rom.

Prag, h:stad i Böhmen, vid fl. Moldau; univ. 1348, sl. 1757, congress 1813.

Praga, fäste och förstad till Warschau i K:riket Polen, vid Weichsel; int. 1794.

Prenzlau, stad i norra Brandenburg, vid fl. Ucker, 6 mil i V.S.V. från Stettin; sl. 1806.

Pressburg, stad i V. Ungern, vid norra Donaustranden; riksd. 1687, fr. 1805.

Preston-Pans, stad i Skottland, vid Forth viken, 2 mil i Ö. från Edinburgh; sl. 1745.

Preussisch Eilan, stad i Ost-Preussen, 5 mil i S. från Königsberg; sl. 1807.

Provence, ett landskap i S.Ö. Frankrike, vid Medelhafvet.

Prusa, stad i vestra Bithynia i Asia minor, vid foten af berget Olympus.

Pruth, biflod till Donau från venster; Peter 1711; sl. 1770 (ung. midtemot Falczin).

Pskow (Pleskow), stad i vestra Ryssland, vid södra ändan af sjön Peipus.

Pteria, i östra Galatia i Asia minor, 52° 30' long., 39° 50' n.br.; sl. 557 f. Chr.

Ptolemais (S:t Jean d'Acre), stad i södra Phoenicien, vid en vik af Medelhafvet, 32° 55' n.br.; Turkarne 1291, Napoleon 1799.

Pulkila, kapellkyrka i norra Österbotten i Finland, vid Säkajoki elf, 64° 20' n.br., 43° 40' long.; sl. $\frac{2}{5}$ 1808.

Pultawa, stad i Ukraine (Lilla Ryssland) vid fl. Worskla; sl. 1709.

Pultusk, stad i norra K:riket Polen, vid fl. Narew; sl. 1703 och 1806.

- Pustosero**, vid fl. Petschoras mynning i norra Ishafvet.
- Pydna**, stad i södra Macedonia, vid Sinus Thermaicus; sl. 168 f. Chr.
- Pylos** (Navarino) vid S.V. kusten af Messenia på Peloponnesus.
- Pyramiderna** vid Gizeh, i Egypten, på venstra Nilstranden, 30° n.br., 1½ mil i N. från Cairo; sl. 1798.
- Quader**, ett Germaniskt folk, som bodde i nuv. Mähren.
- Quatre-Bras**, by i Belgiska landskapet Namur, 4 mil i V.N.V. från staden Namur; sl. 1815.
- Quebeck**, stad i Nedra Canada i Nord-Amerika, vid venstra stranden af Lorenzo fl.; sl. 1759.
- Quedlinburg**, stad i Preussiska Sachsen vid Bode fl.; f. d. ett Lutherskt stift, hvars Abbedissa var Riksfurstinna i Tyskland.
- Quiberon**, stad och halfö i södra Bretagne i Frankrike; Emigr. 1795.
- Quito**, stad och högslätt i Södra Amerika, under Eqvatorn.
- Radom**, stad på en slätt i Kriket Polen, i S. från Warschau; sl. 1607.
- Radzin**, stad på en slätt i Kriket Polen, i S.O. från Warschau; vapenhvila 1681.
- Ragusa**, stad i södra delen af Österrikiska Dalmatien, vid Adriatiska hafvet.
- Ramanieh**, i nedra Egypten, vid vestra Nilarmen, midtemellan Chebrisse och Rosette; sl. 1801.
- Ramilliez**, by i Söd Brabant i Belgien, 2½ mil i N. fr. Namur; sl. 1706.
- Raseborg**, f. d. ett slott (nu i ruiner) i södra Finland i Karis socken och Snappertuna kapell, nära hafskusten.
- Rastadt**, stad i Baden vid ån Murg nära Rhen fl.; fr. 1714, congress 1797—1799.
- Bathenau**, stad i Brandenburg, vid fl. Havel, i N.V. från Potsdam; sl. 1675.
- Ratkau**, by inom Lübecks gebiet, 1 mil i N. från staden Lübeck; Blücher kap. 1806.
- Raucoux**, i Belgiska landskapet Lüttich, straxt i V. fr. staden Lüttich; sl. 1746.
- Ravenna**, stad i S.Ö. Cispadana, vid Adriatiska hafvet;

Rom. Kejs. residens 402, Theodorik 493, Belisarius 540, Aistulph 752, sl. 1512.

Ravensberg, f. d. ett grefskap i Westphalen vid Teutoburgerskogen, i trakten af staden Bielefeld.

Regensburg, stad i Baiern, vid södra Donaustranden, midtemot fl. Regens inflöde; vapenhvila 1684, permanent riksdag 1663—1806, sl. 1809.

Regillus, liten sjö i Latium i mellersta Italien, midtemellan Roma och Praeneste; sl. 497 f. Chr.

Reichenbach, stad i Schlesien, 7 mil i S.V. från Breslau, 3 mil i S.O. från Schweidnitz; sl. 1762, congress 1790, förhandlingar 1813.

Rendsburg, fäste i norra Holstein, vid Eider fl.

Rense, köping i Preussens Rhenprov., vid venstra Rhenstranden, 1 mil i S. från Coblenz; Kurförening 1338.

Retimo, fäste på norra kusten af ön Candia i Medelhafvet.

Reval, stad i Ryska prov. Esthland vid Finska viken.

Rewolaks, kapellkyrka i Siikajoki socken i norra Österbotten i Finland, vid Siikajoki elf, 42° 45' long., 64° 45' n.br.; sl. 27/4 1808.

Rhegium, stad i södra Bruttium i nedra Italien, vid Fretum Siculum.

Rheims, stad i N.V. Champagne i Frankrike, vid Aisnes bifl. Vesle.

Rheinsberg, stad med Kongl. slott i norra Brandenburg, nära gränsen till Mecklenburg Strelitz; Prins Fredrik.

Rhenus, liten flod i Cispadana i öfra Italien.

Rhetia, landet emellan Alperna i S., fl. Inn i Ö., Vin-delicia i N.V., och Helvetia (vestra Schweitz) i V.

Rhodus, en ö i Medelhafvet utanför S.V. kusten af Asia minor; Joh. Ridd 1310—1522.

Riga, stad i Ryska prov. Liffland, vid Düna fl. nära dess utlopp i Riga viken; sl. 1701.

Rimnik, liten bifl. till Sereth, i N.Ö. Wallachiet; sl. 1789.

Rivoli, stad i Lomb. Venedig, vid höggra stranden af Etsch fl., 3 mil i N.N.V. från Verona; sl. 1797.

Rocroi, stad i norra Champagne i Frankrike, 3 mil i N.N.V. från Mezières; sl. 1643.

Rodna, stad vid Ross inflöde i Dnjepr, 49° n.br.

Roeskilde, stad på Danska ön Seeland, vid en gren af Isse fjord; fr. 1658.

Roma, stad vid fl. Tiberis i Latium i mellersta Italien; anl. 753, republ. 509, Gallerna 389, sl. 84 f. Chr.; Neros brand 64 e. Chr., sl. 312, Alarich 409, Genserich 455, republ. 730, Hertigen af Bourbon 1527.

Romagna, en provins i kyrkostaten vid Adriatiska hafvet, med h:stad Ravenna.

Romagnano, i Sardiniska Majland, vid fl. Sesia, 45° 35' n.br.; sl. 1523.

Roncevalliska passen, liten dal i Spanska Navarra i Pyreneerna, i N.O. från staden Pampelona i Spanien; Carl den store 778, sl. 1813.

Rosbach, by i Preussiska Sachsen, 1½ mil i S.V. från Merseburg; sl. 1757.

Rostock, stad i Meckl. Schwerin, vid fl. Warnow, nära Östersjön.

Rostoff, stad i Ryska gouv. Jaroslaw, 8 mil i S.O. från staden Jaroslawl.

Rotterdam, stad i Süd-Holland i Nederl. vid Rhenarmen Leck, nära Nordsjön.

Roundwaydown, i vestra England (?); träffning 1643.

Roussillon, provins i södra Frankrike, vid Medelh. och norra Pyreneerna.

Roveredo, stad i södra Tyrolen, vid Etsch fl.; sl. 1796.

Roxolaner, ett Sarmatiskt folk, bodde på södra Rysslands stepper.

Rschew, stad i södra delen af Ryska Gouv. Twer, vid öfra Wolga, 15 mil i S.V. fr. staden Twer.

Rubicon, en å på gränsen af Cispadana och Umbria, utfaller i Adriatiska hafvet; Caesar 49 f. Chr.

Rugier, ett Germaniskt folk vid norra Donaustranden i nuv. nedra Österrike.

Ruona-bro, vid N.Ö. ändan af Kuortane sjö, i Kuortane kapell af Kuortane socken i södra Österbotten i Finland; sl. 1/9 1808.

Rustschuk, stad i Bulgarien i Eur. Turk., vid Karaloms inflöde i Donau; sl. 1812.

Büden, liten ö, vid Peenes mynning i Östersjön, norrom ön Usedom; Svenskarne 1630.

Rügen, en ö i Östersjön, vid N.V. kusten af Pommern.

Rylsk, stad i Ryska gouv. Kursk, vid Sem fl., 14 mil i V. från staden Kursk.

Rysswik, by i Süd-Holland i Nederl., $\frac{1}{2}$ mil i S. fr. Haag; fr. 1697.

Räsan, stad och gouv. i Ryssland, nära Oka fl., i S.O. från Moskwa; Mongolerna 1237.

Saalfeld, stad vid Saale fl. i S.S.V. från Jena, hör till Sachsen Meiningen; sl. 1806.

Saar, en bifl. till Mosel från höger, infaller straxt i S. fr. staden Trier.

Saarbrück och **Saarlouis**, fästen vid Saar fl., i södra delen af Preussens Rhenprovinser.

Saba, stad i Sabacernas land i S.V. hörnet af Arabia felix.

Sachsen omfattade under medeltiden och sednare icke blott det nuv. K:riket Sachsen, utan derjemte en stor del af N.V. Tyskland.

Sacriportus, stad i Latium i mellersta Italien, vid Liris bifl. Trerus; sl. 84 f. Chr.

Saguntus (Murviedro), stad i Hispania Tarraconensis, vid Medelhafvet, $39^{\circ} 40'$ n.br.; först. 219 f. Chr.

Sais, stad i nedra Egypten, vid vestra Nilarmen (Bolbitinum).

Salado, en å i södra Andalusia i Spanien, utfaller i Gibraltars sund vid cap Tarifa; sl. 1340.

Salamanca, stad i södra delen af riket Leon i Spanien; sl. 1809 och 1812.

Salamis, en ö i Sinus Saronicus utanför Athen i Grekland; sl. 480 f. Chr.

Salankemen, stad i Österrikiska Slavonien, på högra Donaustranden midtemot Theiss; sl. 1691.

Saleph (f. Calycadnus), en flod på södra kusten af mindre Asien, utfaller genom vestra Cilicien i Medelhafvet; Fredrik Barb. † 1190.

Salerno, stad i K:riket Neapel, vid Salerno viken; Gregorius VII † 1085.

Saliska godsen voro de egendomar från hvilka Frankernas konungar erhöillo sitt underhåll.

Salmis, by i Kuortane kapell, af Kuortane socken i södra Österbotten i Finland, vid Lapuanjokis utflöde ur Kuortane sjö; sl. $\frac{2}{9}$ 1808.

Salona, stad i norra Dalmatia, vid mare Adriaticum; Diocletianus 305.

Salsette, liten ö vid vestra kusten af Hindostan, invid staden Bombay; int. 1776.

Saluzzo, grefskap i Piemont i K:riket Sardinien, och stad, vid öfra Po, 4 mil i Ö. från Monte Viso.

Salz (Selz), ung. vid fl. Lauters inflöde i Rhen, 49° n.br.; fred. 804.

Salzburg, stad och f. d. Biskopsstift i öfra Österrike, vid fl. Salza.

Samaria, stad och landskap i mellersta Palestina i Asien.

Samarkand, stad i Mawaralnahar i Tatariet, vid Dschihons bifl. Sogdh.

Samogitien, landet söderom Kurland, till Memel (nedra Niemen); Provins af Polen till 1795.

Samos, en ö i Aegeiska hafvet, utanför V. kusten af Lydia i Asia minor.

Samosata, stad vid Euphrat fl. i öfra Mesopotamia.

Samothrace, en ö i norra delen af Aegeiska hafvet, utanför fl. Hebrus (Maritza).

Sancerre, stad i Franska Dep. Cher, vid Loire fl., 6 mil i N.O. från Bourges; int. 1573.

Saragoza, stad i Aragonien i Spanien, vid Ebro; sl. 1711, int. 1809.

Sarai, Batu-Chans residens vid Wolgas östra arm Achtuba, rakt i Ö. från Sarepta.

Saratoga, köping i staten New-York i Nord-America, 6 mil i N. från staden Albany; sl. 1777.

Sardes, h:stad i Lydiska riket i Asia minor, vid foten af berget Tmolus; int. 557, uppbr. 500 f. Chr.

Sardica (Ulpia), stad i Moesia inf., vid berget Orbelus; K:möte 344.

Sarepta, Tysk kolonie i Ryska gouv. Saratow, vid Wolgas sista större krökning.

Sarmater, ett kringströfvande Nomadfolk, emellan Weichsel och Wolga.

Sassbach, by i Baden vid en bäck, 2 mil i Ö. från Kehl (vid Rhen); Turenne † 1675.

Savigliano, stad i Piemont i K:riket Sardinien, 6 mil i S. från Turin; sl. 1799.

Savona, stad i Sardiniska landskapet Genua vid Medelhafvet, 5 mil i S.V. från staden Genua.

Savoyen, f. d. ett Hertigdöme, emellan Rhône fl. och Grajiska Alpena, N.V. delen af K:riket Sardinien.

Saxarne, ett Germaniskt folk, som bodde i Holstein, och sednare utbredde sitt välde till Ems och Rhen; en del af dem bemäktigade sig största delen af Romerska Britannien.

Skenninge, stad på Öst-Götha slätten i Sverige, öster om sjön Wettern; K:möte 1248.

Sluys, fäste i Seeland i Nederl., vid en vik af Nordsjön; sl. 1338.

Smolensk, stad i vestra Ryssland, vid Dnjepr; sl. 1812.

Smyrna (Ismir), stad i Lydia i Asia minor, vid en vik af Aegeiska hafvet.

Soissons, stad i Ile de France i Frankrike, vid Aisne fl.; sl. 486, riksdag 752, sl. 1814.

Solebay, en vik af Nordsjön i Engelska grefskapet Suf folk, ung. 52° 20' n.br.; sjöslag 1672.

Soluthurn, stad i kantonen Soluthurn i Schweiz, vid Aar fl.; riksd. 1034.

Somo-Sierra, stad i Spanien vid Guadarrama bergen, 10 mil i N. från Madrid; sl. 1808.

Sorr, i N.Ö. Böhmen, nära Elbes källor, 2 mil i N. från Josephstadt; sl. 1745.

Spandau, fäste i Brandenburg, vid Havelns förening med Spree, i V. från Berlin.

Spanska Nederländerna, ung. det nuv. Belgien och Luxemburg.

Sparta (l. Lacedaemon), stad i Laconia på Peloponnesus vid fl. Eurotas.

Speyer, stad i Baierns Rhenprovinser, vid Rhen fl.; riksdag 1529.

Sphacteria, liten ö utanför staden Pylos, vid S.V. kusten af Peloponnesus.

Spoletto, f. d. ett Hertigdöme i mellersta Italien, ung. det forda Umbria.

S:t Bernhard, stora ett bergpass (10,400 fot) emellan Aosta dalen vid öfra Dora Baltea och Rhônes bifl. Dranse, i Ö. från M:t Blanc; Napoleon 1800; lilla ett bergpass (6750 fot) emellan Aosta dalen och Rhônes bifl. Isère, i S. fr. Mont Blanc; Hannibal 218 f. Chr.

S:t Cloud, stad med ett Kongl. lustslott i Ile de France i Frankrike, vid Seine, 1 mil i V. från Paris; Henrik III † 1589; Franska Direct. 1799.

S:t Denain, stad i Franska Hennegau, vid Schelde, 1 mil i V. från Valenciennes; sl. 1712.

- S:t Denis**, stad i Ile de France i Frankrike, 1 mil i N. från Paris; Franska konungarnes begravningsplats; sl. 1657 och 1814.
- S:t Domingo** (Haiti), en af stora Antillerna i West-Indien, med en lika nämnd stad.
- S:t Georgio**, i Lomb. Venedig, emellan Vicenza och Mantua (?); bataille 1796.
- S:t Germain en Laye**, stad med ett kongl. slott och jagtpark i Ile de France i Frankrike, nära Seine, 2 mil i V.N.V. från Paris; fr. 1570 och 1679.
- S:t Gotthard**, stad i vestra Ungern vid Lafnitz förening med Raab fl.; sl. 1664.
- S:t Helena**, liten ö i Atlantiska hafvet, 15° 25' sydl. br.; Napol. 1815—1821.
- S:t Jacob**, by i kantonen Basel i Schweiz, $\frac{1}{2}$ mil i S.V. från staden Basel, vid ån Birs; sl. 1444.
- S:t Jago de Compostella**, stad i Galicien i Spanien, vid fl. Soria; S:t Jago-orden.
- S:t Jean d' Acre**, se Ptolemais.
- S:t Lucie**, en af små Antillerna i West-Indien, 14° n.br.
- S:t Omer**, stad i Artois i N.V. Frankrike, vid Aa fl.
- S:t Petersburg**, h:stad i Ryssland, vid Newans utlopp i Finska viken; anl. 1703.
- S:t Quentin**, stad i Picardie i Frankrike, vid öfra Somme och Quentin kanalen, som härifrån går till Schelde och Oise fl.; sl. 1557.
- S:t Sacramento**, f. d. Portugusisk kolonie vid norra stranden af La-Plata fl. i Södra Amerika.
- S:t Sebastian**, stad i Spanska landskapet Viscaya, vid Viscaya viken.
- S:t Vincent**, sydvestligaste udden af Pyreneiska halfön; sjösl. 1797.
- Stadtloo**, i Preussiska Westphalen, vid Yssels bifl. Berkel, 52° n.br. 24° 35' long.; sl. 1623.
- Staffarda**, stad i Piemont i Kriket Sardinien, vid Po emellan Pignerol och Savigliano; sl. 1690.
- Stafford**, stad i Engelska grefskapet Stafford, nära öfra Trent fl.
- Stamfordbridge**, by i Engelska grefskapet York, $1\frac{1}{2}$ mil i N.O. från staden York; sl. 1066.
- Stato degli Presidi**, dertill hörde ön Elba och ett distrikt i södra Toscana vid cap Argentaro.

- Stawutschani**, i Ryska Moldau, nära Dnjestr fl., 4 mil i S.O. från Chotzim; sl. 1739.
- Stegeborg**, f. d. starkt fäste vid Slätbaken (en vik af Östersjön), i Ö. från Söderköping i ÖsterGöthl. i Sverige; sl. 1598.
- Stenkirchen**, i Belgiska Hennegau vid ån Senne, 3 mil i N.O. från Mons; sl. 1692.
- Stettin**, stad i Pommern vid Oder fl.
- Steyer**, stad i öfra Österrike, vid fl. Steyers förenig med Enns; stillest. 1800.
- Sticklarstad**, en gård i Vårdalen af Trondhjems stift i Norrige; sl. 1030.
- Stockach**, stad i södra Baden, vid ån Stockach, 3 mil i N.N.V. från Constanzt; sl. 1799 och 1800.
- Stockholm**, h:stad i Sverige, vid Mälarens utlopp i Östersjön; anl. 1260.
- Stolbowa**, by i Ryska gouv. Nowgorod, vid ån Tichwin-ka, som utfaller i Ladoga; fr. 1617.
- Stralsund**, stad i N.V. Pommern, vid sundet emellan fasta landet och ön Rügen.
- Strassburg** (f. Argentoratum), stad i Elsass i Frankrike, vid fl. Ill, $\frac{1}{2}$ mil från Rhen; sl. 357 e. Chr.
- Stratton**, köping i Engelska grefskapet Cornwall, 3 mil i N.N.V. från Launceston, nära hafvet; sl. 1643.
- Stuhmsdorf** (l. Altmark), by i Vest-Preussen, österom Weichsel, emellan Marienburg och Marienwerder; stillest. 1629.
- Stänge-bro**, vid staden Linköping i Öster-Göthl. i Sverige; sl. 1598.
- Surinam**, Nederl. kolonie i Guiana i Södra Amerika.
- Susa**, en af det gamla Persiens h:städer, vid fl. Choaspes, i N. från Persiska viken.
- Susdal**, i Ryska gouv. Wladimir, 5 mil i N. från staden Wladimir.
- Susmarshausen**, i vestra Baiern, 3 mil i V. från Augsburg; sl. 1648.
- Sussex**, ett af Anglosachsernas sju riken, i södra England, i söder från London, nuv. Grefskapen Surrey och Sussex.
- Swewer**, ett Germaniskt folkförbund, af Caesar fördrifne öfver Rhen, bodde derefter i mellersta Tyskland, och drogo

omkr. år 400 in på Romerska området, härjade i Gallien och intogo Spanien, der de undanträngdes till N.V. delen (Galicia) af Vest-Götherna.

Svensksund (Ruotsinsalmi), vid Kymmene elfs östra mynning; sl. 1789 och 1790.

Swoldern, i vestra Pommern, vid Peene flodens utlopp; sl. 1000.

Sybaris, stad i södra Lucania i södra Italien, vid sinus Tarentinus.

Syracusae, stad på östra kusten af Sicilien; anl. 735, int. 212 f. Chr.

Syrien, landet emellan Euphrat och Medelhafvet, berget Taurus och Palestina, i vestra Asien.

Szegedin, stad i södra Ungern, vid Maros förening med Theiss; vapenhvila 1444.

Szistowa, stad i norra Bulgarien vid Donau; fr. 1791.

Tabago, näst den sydligaste bland små Antillerna i Vest-Indien.

Tabor, ett berg i Galileen i norra Palestina, i S.V. från sjön Tiberias; sl. 1799.

Tabor, stad på berget Tabor i södra Böhmen, vid fl. Luschnitz; Taboriter.

Taganrog, stad i södra Ryssland, vid Asowska sjön, midtemot Dons mynning; Kejsar Alexander † 1825.

Taginas (Gubbio), på vestra sidan af Apenninerna, ung. 25 Romerska mil i N.O. från Lacus Trasimenus; sl. 552 e. Chr.; Estrup kallar detta ställe Busta Gallorum.

Tagliacozzo, stad i norra delen af K:riket Neapel, 7 mil i O.N.O. från Rom; sl. 1268.

Talavera de la Reyna, stad i N.V. delen af Nya Castilien i Spanien, vid Tajo fl.; sl. 1809.

Tanagra, stad i södra Boeotia i Hellas, vid fl. Asopus; sl. 457 f. Chr.

Tamatarcha (Tmutarachan, Phanagoria), vid en af Kaffa sundet på östra sidan bildad vik, på halfön Taman.

Tannenberg, i södra Ost-Preussen, midtemellan Osterode och Neidenburg; sl. 1410.

Tarbes, stad i Bearn i Södra Frankrike, vid öfra Adour fl.; sl. 1814.

Tarentum, stad vid innersta delen af Sinus Tarentinus, i norra Calabria i södra Italien; int. 272 f. Chr.

- Targowitz**, stad i Podolien, vid en bifl. till Bog, 6 mil i Ö. från Uman; conf. 1792.
- Tarifa**, stad och udde i södra Andalusia i Spanien, vid Gibraltars sund; sl. 1340.
- Tarnopoler kretsen**, kring staden Tarnopol, i östra delen af österrikiska Galizien; tillhörde Ryssland 1809—1815.
- Tarpeja**, en brant klippa, utgörande S.V. delen af mons Capitolinus i Rom; Manlius 383 f. Chr.
- Tarragona**, stad i södra Catalonien i N.Ö. Spanien vid Medelhafvet.
- Tarschisch**, de rika Vesterländerna; Spanien (?).
- Tarsus**, stad i Cilicia i Asia minor, nära Medelhafvet.
- Tarvis**, stad i österrikiska landskapet Kärnthen, 3 mil i S.V. från Villach vid fl. Drau; sl. 1797.
- Tecklenburg**, köping i Preussiska Vestphalen, 2 mil i S.V. från Osnabrück; f. d. ett grefskap.
- Temeswar**, södra delen af Ungern, emellan Maros, Theiss, Donau och Siebenbürgen; — ett fäste vid fl. Bega i samma Bannat.
- Tenn öarne** (insulae Cassiterides, nu Scilly öarne) vesterom Cornwall i England.
- Terracina**, stad i Latium adjectum i mellersta Italien, vid Medelhafvet.
- Teschen**, köping i södra Böhmen, 3 mil i S.O. från Tabor; fr. 1779 (?) — NB! Ett annat Teschen är h:stad i ett f. d. Hertigdöme i Österrikiska Schlesien, nära Weichselns källor.
- Teussina**, by i Ryska prov. Ingermanland, vid fl. Luga, emellan Narwa och Nowgorod; fr. 1595.
- Teutoburger skogen**, en lägre bergsträckning i N.V. Westphalen; sl. 9 e. Chr.
- Teutoner**, ett gemensamt namn för flera mindre germaniska folk, torde haft sina boningsplatser österom Cimbrierna, söderom Östersjön.
- Tewkesbury**, stad i Engelska grefskapet Gloucester, vid Avon fl. nära dess förening med Severn; sl. 1471.
- Texel**, en ö utanför Zuider See; tillhör Nederländerna.
- Thapsus**, stad i Byzacene i Norra Africa, vid Medelhafvet, i N. från Syrtis minor; sl. 46 f. Chr.
- Thebae**, h:stad i Boeotia i Hellas; anl. 1550 (Cadmea), tåg till Thebae 1225 och 1215 f. Chr.

- Thebae**, stad i öfra Egypten vid Nilen, 25° 40' n.br.
- Thermopylae**, ett pass på gränsen af Hellas och Thessalia, emellan Oetabergen och Sinus Maliacus; sl. 480 f. Chr.
- Thermus**, h:stad i Aetolia i vestra Hellas.
- Thessalonica**, stad i S.Ö. Macedonia, vid Sinus Strymonicus.
- Thorn**, stad i West-Preussen, vid Weichsel, nära Polens gräns; fr. 1466.
- Thracia**, landet vid S.V. delen af Svarta hafvet emellan Haemus bergen, Aegeiska hafvet och Propontis.
- Thule**, ett af de gamle föga kändt land i norra Europa; osäkert om dermed menades Island eller Skandinavien.
- Thyringen**, landet vid Thyringer-wald, emellan Sachsiska Saale och Werra fl.
- Tiberias**, ett lydrike under Jerusalem på korstågens tid, vid sjön Tiberias i norra Palestina.
- Ticinus** (Ticino), biflod till Po; sl. 218 f. Chr.
- Tiflis**, stad i Georgien i Ryska Kaukasus-länderna, vid fl. Kur; fr. 1797.
- Tigranocerta**, stad i Armenia major, vid en biflod till öfra Tigris; sl. 69 f. Chr.
- Tilsit**, stad i Ost-Preussen vid fl. Memel (nedra Niemen); fr. 1807.
- Tinna** (nu Tyne), liten flod i N.Ö. England, vid Newcastle.
- Tirlemont**, stad i Süd-Brabant i Belgien, 5 mil i Ö. från Brüssel; sl. 1793.
- Tiryns**, stad i Argolis på Peloponnesus, vid Sinus Argolicus.
- Tlaskala**, stad och f. d. stat i Mexico i Nord-America, vid fl. Tlascala, i Ö. från staden Mexico.
- Tmutarachan**, se Tamatarcha.
- Toiwala**, pass eller sund, straxt i N.O. från staden Kuopio i östra Finland; fäktningar 1808.
- Tokay**, stad i öfra Ungern, vid Theiss fl.
- Tolbiacum** (nu Zülrich), stad i Preussens Rhenprovinser, 4 mil i V.S.V. från Bonn (vid Rhen); sl. 496 e. Chr.
- Toledo**, stad i Nya Castilien i Spanien, vid Tajo fl.
- Tolentino**, stad i östra kyrkostaten, vid fl. Chienti, midtemellan Camerino och Macerata; fr. 1797.
- Tolosa**, en slätt i N.Ö. Andalusia i Spanien, vid Sierra Morena, invid la Carolina; sl. 1212.

- Torgau**, fäste i Preussiska Sachsen vid Elbe, nära Kriket Sachsen; förbund 1526, sl. 1760.
- Torres Vedras**, stad i Estremadura i Portugal, 5 mil i N. från Lissabon.
- Torrios**, i Nya Castilien i Spanien, 40° n.br., 5 mil i O.N.O. från Talavera de la Reyna; sl. 1809.
- Tortona**, stad i södra Sardiniska Majland, 3 mil i Ö. från Alessandria.
- Tortosa**, fäste i södra Catalonien i Spanien, vid Ebro.
- Toul**, stad i Lothringen i Frankrike, vid fl. Mosel.
- Toulon**, örlogshamn i Provencé i södra Frankrike vid Medelhafvet; int. 2:ne gånger 1793.
- Toulouse**, stad i öfra Languedoc, i södra Frankrike, vid fl. Garonne och Languedoc-kanalen; sl. 1814.
- Tourcoïn**, köping i Franska Flandern, 1 mil i N.O. från Lille; sl. 1794.
- Tournay**, se Doornik.
- Tours**, stad i Frankrike vid Loire fl., nära Chers inflöde; sl. 732.
- Touton** (Towton), by i norra England, 2½ mil i S.S.V. från York; sl. 1461.
- Towern**, Londons gamla borg, nu statsfängelse, i stadsdelen City på norra sidan om Themsen.
- Trachenberg**, stad i Schlesien, 5 mil i N. från Breslau (vid Oder); sammankomst 1813.
- Trafalgar**, en udde i södra Andalusien i Spanien; sjösl. 1805.
- Trapezus**, stad i Pontus i Asia minor, vid S.Ö. kusten af Svarta hafvet; Grekerna 400 f. Chr., Trapezuntiska riket till 1462 e. Chr.
- Trave**, liten flod, som genom Holstein och Lübeck faller ut i Östersjön.
- Travendal**, ett slott i Holstein vid Trave fl.; fr. 1700.
- Trebia**, bifl. till Po från Apenninerna; sl. 218 f. Chr. och 1799 e. Chr.
- Trenton**, stad i staten New-Jersey i Nord-Amerika, vid Delaware fl.; sl. 1776.
- Treviso**, stad i Lomb. Venedig, i N.N.V. från staden Venedig.
- Trianon** (stora och lilla) tvenne lustslott i Versailles park.
- Triballer**, ett folk, som bodde emellan Macedonia och fl. Ister (Donau) på Alexanders tid.

Tribur, stad i Hessen Darmstadt, emellan städerna Darmstadt och Mainz, nära Rhen; riksdag 887.

Trident (Trient), stad i södra Tyrolen, vid Etsch fl.; K:möte, 1545—1563.

Trier, stad i södra delen af Preussens Rhenprovinser, vid fl. Mosel; f. d. ett andligt Kurfurstendöme i Tyskland.

Trinconomale, fäste på N.Ö. kusten af ön Ceylon i Ost-Indien.

Trinidad, den sydligaste och största bland små Antillerna i Vest-Indien.

Tripolis (Tarablus), stad i Syrien, vid foten af norra Libanon och Medelhafvet; lydrige under Jerusalem på korstågens tid.

Tripolis, röfvarstat på Nordkusten af Afrika, vid Sidra viken.

Trisparadisus, en lund i Syrien (?); fördrag 320 f. Chr.

Troer eller **Trojaner**, ett i forntiden mäktigt folk, som beherrskade länderna på hvardera sidan om Hellesponten.

Troja (eller Ilium), stad i Mysia i Asia minor, vid fl. Simois och Scamandrus, nära inl. till Hellesponten; först. 1180 f. Chr.

Troitsa, ett namnkunnigt befästadt kloster i Ryssland, 8 mil i N.O. från Moskwa; Polackarne 1612.

Trondhjem (f. Nidaros), stad i Norrige, på norra sidan om Dovre fjeld, vid Nid-elfvens utlopp i Trondhjems fjord.

Troppay, stad i Österrikiska Schlesien, vid Oders bifl. Oppa; Congress 1820.

Troyes, stad i Champagne i Frankrike, vid Seine; traktat 1420.

Tschernigow, stad i Norra Ukraine i Ryssland, vid Desna fl.

Tschesme, ort på mindre Asiens vestra kust, vid sundet emellan ön Skio och fasta landet; sl. 1770.

Tudela, stad i södra Spanska Navarrå, vid Ebro; sl. 1808.

Tunis, röfvarstat i norra Afrika, ung. det fordna Carthagos område.

Tunis, h:stad i förenämnde stat, vid en insjö, som genom en kanal förbindes med Medelhafvet, nära det fordna Carthago; Kalifat 805, Ludvig IX Helige † 1270.

Turan, f. d. ett Khanat i S.V. Sibirien; emellan fl. Irtisch och Ural-bergen; Jermak 1577.

Turin, h:stad i K:riket Sardinien, i Piemont, vid Po; sl. 1706.

Turkestan, landet vid Belur Tagh och Kaschgar-berget, emellan fl. Amu och Sir.

Turkmanshai, i N.V. Persien (?); fr. 1828.

Turow, i Ryska gouv. Minsk, vid fl. Pripetz, 45° 20' long.

Tuscien, ursprungligen det fordna Etrurien, sedermera det nuv. Toscana i öfra Italien.

Tusciska hafvet, den del af Medelhafvet, som ligger emellan Corsica, Sardinien, Sicilien och Italien.

Türkheim, stad i Elsass i Frankrike, 1 mil i V. från Colmar; sl. 1675.

Twer, stad i Ryssland, vid Twertzas förening med Wolga.

Tylus, en Phoenicisk kolonie på Baharein öarne i Persiska viken.

Tyrus, stad vid Medelhafvet på Phoeniciska kusten; *det gamla* på fasta landet, int. 586, *det nya* på en ö derutanföre, int. 332 f. Chr.

Tysca, landet vid floden Tusca (Zaine), vid gränsen af Zeugitania och Numidia i norra Afrika.

Udorien, landet emellan fl. Dwina och Petschora i norra Ryssland.

Ukraine (Lilla Ryssland), landet på hvardera sidan om mellersta Dnjepr, Gouv. Tschernigow, Kiew, Pultawa och Charkow.

Ulm, stad i östra Würtemberg, vid Donau midtemot Illers inflöde; kap. 1805.

Unstrutt, en bifl. från venster till Sachsiska Saale; sl. 1075.

Upsala, stad i Upland i Sverige, vid Fyris ån, som utfaller i Mälaren; K:möte 1593.

Urbino, stad och f. d. Hertigdöme, i kyrkostaten, i S.S.O. från San Marino.

Usedom, en ö i Östersjön utanför Oders mynning; tillhör Preussen.

Utica, stad i Zeugitania i Norra Afrika, vid fl. Bagradas mynning.

Utrecht, stad i Nederl. landskapet Utrecht, vid en arm af Rhen; union 1579, fr. 1713.

Wachnau, by i Kriket Sachsen, 1 mil i S.S.O. från Leipzig; träffning under Leipziger-slaget 1813.

Wagram, by i nedra Österrike, 3 mil i N.N.O. från Wien; sl. 1809.

Wahlstadt, i Schlesien i f. d. Hertigd. Liegnitz, 1 mil i S.O. från staden Liegnitz; sl. 1241.

Wakefield, stad i England vid ån Calder, 2 mil i S. från Leeds; sl. 1460.

Walcheren, en ö vid Scheldes mynning, i Seeland i Nederländerna; landstign. 1809.

Wales, en provins i vestra England, vid Irländska sjön, norrom Bristol-viken.

Walkiala, socken i S.Ö. Tavastland i Finland, österom Kymmene elf; sl. 1790 nära moderkyrkan.

Wallisaari, by i Ryssland nära Narwa; vapenhvila 1658.

Warneton, stad i Belgiska Flandern, vid Lys fl., 2 mil i V.S.V. från Meenen.

Warschau, h:stad i Kriket Polen, vid Weichsel; sl. 1656.

Warthburg, ett slott invid staden Eisenach, i Sachsen Weimar; Luther 1521.

Washington, stad i distriktet Columbia i Nord-Amerika, vid Potowmak fl.; Nationalregeringens säte 1800; int. 1814.

Warwick, stad i mellersta England, vid Avon fl.

Waterloo, by i Syd-Brabant i Belgien, $1\frac{1}{2}$ mil i S. från Brüssel; sl. 1815.

Weinsberg, stad i N.V. Würtemberg, nära Neckar; int. 1140.

Weissenburg, stad i Elsass i Frankrike vid Rhens bifl. Lauter, 3 mil från Rhen; sl. 1793.

Wenden, landet emellan Oder och Elbe vid Östersjön; med detta namn fanns äfven ett litet Furstendöme i N.Ö. Mecklenburg.

Werben, stad i Preussiska Sachsen vid Havelns förening med Elbe; Gustaf II Adolfs läger 1631.

Wereja, stad i Ryska gouv. Moskwa, 9 mil i S.O. från staden Moskwa.

Werälä (Wäärälä), by i N.Ö. delen af Elimä socken i södra Finland, vid Kymmene elf; fred 1790.

Wesel, fäste i Preussens Rhenprovinser, vid Lippes förening med Rhen.

Westerås, stad i Westmanland i Sverige, vid Svartåns utlopp i Mälaren.

Westminster, vestra delen af staden London, på norra sidan om Themsen; f. d. en särskild stad, fred 1674.

Westphalen, N.V. delen af Tyskland, emellan fl. Weser och Rhen.

Westsex, ett af Anglosachsernas sju riken, i södra England, emellan Cornwall och riket Sussex.

Wiborg, stad i S.Ö. Finland vid en vik af Finska viken; anl. 1293.

Widdin, fäste i N.V. Bulgarien i Eur. Turkiet, vid Donau fl.; uppror 1797—1798.

Wien (f. Vindobona), Österrikiska Kejsarens residens, i nedra Österrike, vid södra Donaustranden; Turkarne 1529 och 1683, fred 1809, congress 1814—1815 och 1820.

Willmanstrand (Lappeenranta), stad vid södra stranden af Saimen i S.Ö. Finland; sl. 1741.

Wilna, stad i Ryska prov. Litthauen, vid fl. Wilia.

Wimpfen, stad vid Jaxt förening med Neckar, på gränsen af Baden och Württemberg; tillhör Hessen Darmstadt; sl. 1622.

Winland, ett kustland i Nord-America, emellan Lorenzo fl. och Atlantiska hafvet, till Chesapeak viken i söder; Norrmännen 1000.

Winskowo, by i Ryssland, vid gränsen af gouv. Kaluga och Moskwa 3 mil i Ö. fr. Borowsk; sl. 1812.

Wirta-bro, nära Idensalmi kyrka i östra Finland, 63° 37' n.br., 44° 40' long.; sl. 27/10 1808.

Wisby, stad i N.V. delen af Svenska ön Gottland i Östersjön.

Wischnij Wolotschok kanalen, i Twerska gouv. i Ryssland, förenar fl. Twertsä med Msta, som faller i Ilmen.

Wismar, stad i Mecklenburg Schwerin, vid en vik af Östersjön.

Wissloch, stad i Norra Baden, 1½ mil i S. från Heidelberg; sl. 1622.

Witebsk, stad i Ryska gouv. Witebsk, vid fl. Düna.

Wittenberg, stad i Preussiska Sachsen vid Elbe.

Wittstock, stad i N.V. Brandenburg, nära Mecklenburg; sl. 1636.

Wladimir, stad och Gouv. i Ryssland vid Okas bifl. Kliasma; anl. af Wladimir II Monomach, Rysslands h:stad 1170—1328, Batu-Chan 1238.

Wladimir Wolhynskij, stad i vestra Wolhynien, nära Weichselns biflod Bug och Pripetz källor.

Wogulernas land, vid Wytshchegda fl. i Norra Ryssland.

Wollin, en ö i Östersjön, utanför Oders mynning; tillhör Preussen.

Wologda, stad i Ryska gouv. Wologda vid fl. Suchona, i S. från Kubinska sjön.

Worcester, stad i vestra England, vid fl. Severn; sl. 1651.

Worms, stad i Hessen Darmstadt, vid venstra Rhenstranden; concordat 1122, riksdag 1495 och 1521.

Woronesch, en bifl. till Don; sl. 1237.

Woronesch, stad i Ryska gouv. Woronesch, nära fl. Woronesch inflöde i Don.

Wosha, en å i Ryska gouv. Tambow, infaller i Okas bifl. Zna, ung. 54° n.br., 59° long.; sl. 1378 (Ryssarnes första seger sedan 1224).

Würtzburg, stad i N.V. Baiern, vid fl. Main; f. d. ett biskopsstift och Hertigdöme; sl. 1796.

Wäsmä, stad i Ryska gouv. Smolensk, vid Dnjepr's bifl. Wäsmä; fr. 1634; sl. 1812.

Wätka, stad i Ryska gouv. Kasan, vid fl. Wätka.

Valence, stad i Dauphiné i Frankrike, vid Isères inflöde i Rhône.

Valencia, stad i östra Spanien, vid Guadalaviars utlopp i Medelhafvet; int. 1099 och 1809.

Valenciennes, fäste i Franska Hennegau vid Schelde.

Valmy, by i Champagne i Frankrike, nära Aisne fl., 5 mil i N.V. från Chalons sur Marne; sl. 1792.

Valois, f. d. litet Hertigdöme i Ile de France i Frankrike, ung. den del af Dep. Oise, som ligger söderom fl. Aisne och österom Oise.

Valtelin (Veltelin), 30 kvadratmil af N.V. Lomb. Venedig, öfra Adda dalen emellan Alperna, i S. från Graubündten i Schweiz.

Vandaler, ett med Götherna beslägtadt folk, bodde på

norra sidan om Riesengebirge i Lausitz, sedan i Siebenbürgen; derifrån tågade de in på Romerska området och eröfrade i förening med Svever och Alaner Gallien och Spanien, samt sist Norra Afrika.

Varna, fäste i Bulgarien i Eur. Turkiet, vid en vik af Svarta hafvet; sl. 1444, int. 1828.

Vattignies, i Franska Hennegau invid Belgiens gräns, nära fl. Sambre, i S. från Manbeuge; sl. 1793.

Vaucelle, i Franska Hennegau, vid Schelde, straxt i S. från Cambray; stillest. 1556.

Veji, stad i södra Etruria i mellersta Italien, i N. från Rom; int. 395 f. Chr.

Velan (Wehlau), stad i Ost-Preussen, vid Alles inflöde i Pregel; fördrag 1657.

Veltelin, se Valtelin.

Venaissin, f. d. ett påfligt distrikt i Provence i södra Frankrike, österom Rhône; h:stad Avignon.

Vendée, N.V. delen af Poitou i Frankrike, vid Atlantiska hafvet.

Venetia (Venedig), stad i Lomb. Venedig vid fl. Brentas utlopp i Adriatiska hafvet; anl. 452, arist. rep. 1032, fred 1177, statsinquisition 1313.

Venezuela, republik i staten Columbia i Södra America, vid nedra Orenoco och Carajbiska hafvet.

Vera Cruz, stad i södra Mexico i Nord-America, vid Mexicanska viken.

Vercellae, i Gallia Transpadana, vid en bifl. till Po; sl. 101 f. Chr.

Verden, stad i Hannover, vid fl. Aller nära dess inflöde i Weser; h:stad i f. d. Biskopsstiftet, sedan Furstendömet Verden.

Verdun, stad i N.V. Lothringen i Frankrike vid fl. Maas (Meuse); fred 843.

Verona, stad i Lomb. Venedig, vid fl. Etsch; sl. 403 och 1799, congress 1822.

Versailles, stad i Ile de France i Frankrike, i V.S.V. från Paris; fred 1783, Les etats generaux 1789.

Vervins, stad i norra Ile de France i Frankrike, 5 mil i N.N.O. från Laon; fr. 1598.

Vesuvius, en Vulcan i Campania, 1 mil i O.S.O. från Neapel; sl. 340 f. Chr.

Vicenza, stad i Lomb. Venedig, vid fl. Bacchiglione.

Vicocco, se Bicocca.

Vienne, stad i N.V. Dauphiné i Frankrike vid Rhône fl.; Kanöte 1312 (Tempelherre-orden).

Villa Viciosa, by i norra delen af Nya Castilien i Spanien, nära fl. Henares, 4 mil i N.O. från staden Guadaxara; sl. 1712.

Vimeira, by i Estremadura i Portugal, 6 mil i N.N.V. från Lissabon; sl. 1808.

Vincennes, by med ett slott, $\frac{1}{2}$ mil i Ö. från Paris i Frankrike; Hert. af Enghien † 1804.

Vindelicia, landet söderom öfra Donau till dess bifl. Isar.

Vidobona (Wien), stad i N.V. Pannonia, vid Danubius.

Vittoria, stad i södra Viscaya i norra Spanien; sl. 1813.

Vitri, stad i Champagne i Frankrike, vid Saules inflöde i Marne, 4 mil i S.O. från Chalons.

Vlissingen, fäste på ön Walcheren i Seeland i Nederl., vid Scheldes mynning; bomb. 1809.

Voltri, köping i Sardiniska landskapet Genua, vid Genua viken, 1 mil i V. från staden Genua; sl. 1796.

Vor Arlberg, ett distrikt af Tyrolen, emellan Bodensjön och öfra Inn.

Vossem, i Süd-Brabant i Belgien, emellan Brüssel och Löwen, nära Löwen; fr. 1673.

Vouillé, i Poitou i vestra Frankrike, 2 mil i N.V. från staden Poitiers; sl. 507.

Xeres de la Frontera, stad i södra Andalusien i Spanien, 3 mil i N.O. från Cadiz; sl. 711.

Yatschreb, se Medina.

Yemen eller Lyckliga Arabien, S.V. delen af halfön Arabien.

York (f. Eboracum), stad i England vid Ouse fl.; Kejs. Severus † 211, Const. Chlorus † 306.

Yorktown, stad i staten Virginia i Nord-America, vid Chesapeak-viken; sl. 1781.

Ypern, fäste i Belgiska Flandern vid ån Yperle.

Zama, stad i södra Zeugitania, vid en bifl. till Bagrada, i Nord-Afrika; NB! Det är osäkert om det namnkunniga sla-

get 201 f. Chr. stod vid denna stad, eller vid ett annat Zama, som låg i östra Numidia, vesterom fl. Bagrada.

Zaragoza, se Saragoza.

Zeeland, eller Seeland, ett landskap i Nederländerna vid fl. Scheldes och Maas' myningar.

Zentha, fäste i södra Ungern, vid högra stranden af Theiss; sl. 1697.

Zerbst, stad i Anhalt Dessau i Sachsiska kretsen i Tyskland, nära Elbe; h:stad i ett f. d. sjelfständigt Hertigdöme.

Zittau, stad i S.Ö. Kriket Sachsen, nära källorna till Lausitzer Neisse.

Znaym, stad i södra Mähren, vid Marchs bifl. Taya; stillestånd 1809.

Zorndorf, by i Brandenburg, $1\frac{1}{2}$ mil i N.N.V. från Cüstrin (vid Warthes inflöde i Oder); sl. 1758.

Zurawno, i Österrikiska Galizien, vid fl. Dnjestr, ung. $41^{\circ} 50'$ long.; fr. 1676.

Zülrich, se Tolbiacum.

Zürich, stad i kantonen Zurich, vid fl. Limmats utflöde ur Züricher sjön; Zwingli 1519; sl. 1799.

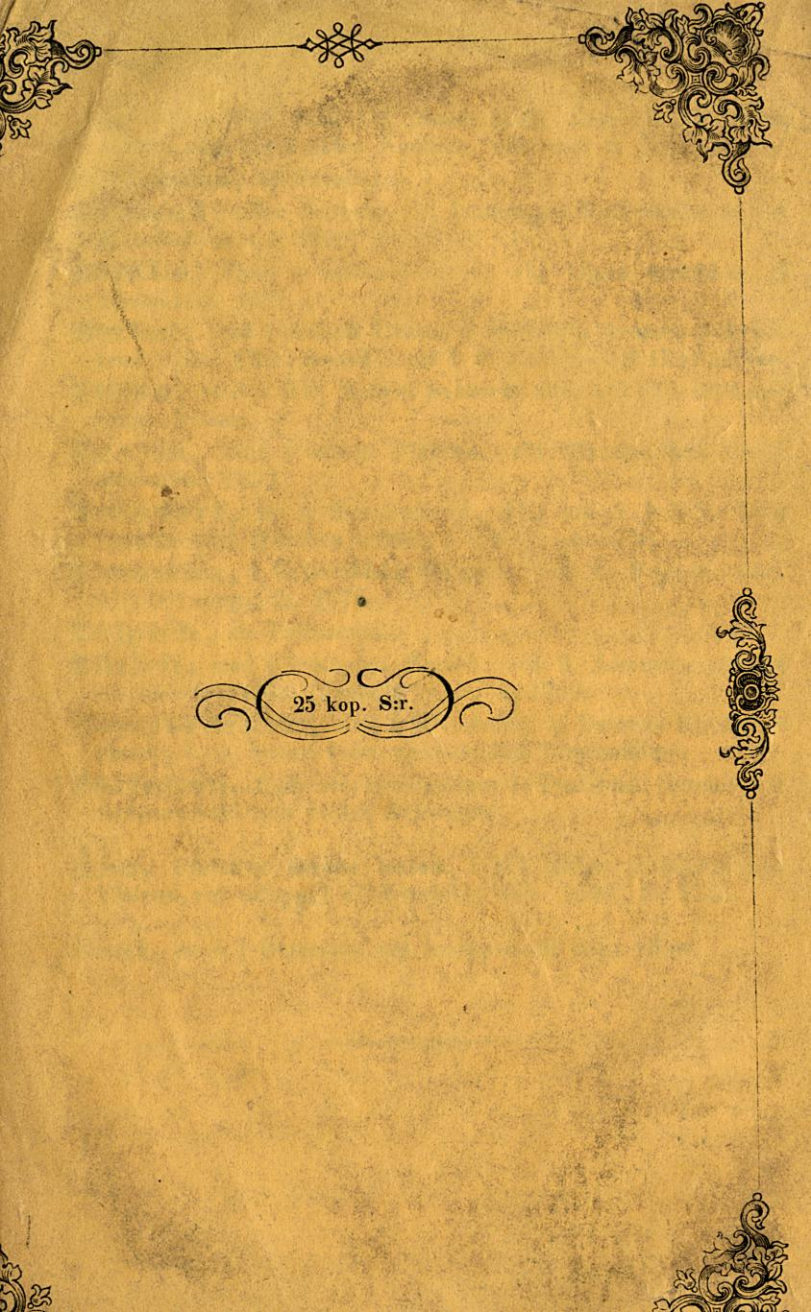
Zweybrücken, stad i S.V. delen af Baierns Rhenprovinser; f. d. h:stad i ett sjelfständigt furstendöme.

Zäringen, f. d. ett Hertigdöme i Tyskland, landet vid Schwarzwald och vestra Schweitz.

Åbo, Finlands fordna h:stad, i S.V. delen af Egenteliga Finland vid utloppet af Aurajoki; univ. 1640, fr. 1743.

Ösel, en ö i Östersjön vid inloppet till Riga viken.

25 kop. S:r.